

Mötesbok: Stiftsfullmäktige Härnösands stift
(2019-05-23--24)

Stiftsfullmäktige Härnösands stift

Datum: 2019-05-23

Dagordning

Sammanträdets öppnande

Val av protokollsjusterare

Val av rösträknare

Upprop

Sammanträdets behörighet

Fastställande av dagordning

Tid och plats för justering

Besvarande av inkomna frågor

Information

Ajournering för överläggningar i nomineringsgrupperna

Upprop

Beslutsärenden

§ 12 Verksamhetsuppföljning 2018	4
§ 13 Årsredovisning 2018 för stiftet	65
§ 14 Årsredovisning 2018 för prästlönetillgångarna	93
§ 15 Beslut om ansvarsfrihet för stiftsstyrelsen - 2018 års förvaltning	134
§ 16 Beslut om ansvarsfrihet för egendomsnämnden avseende räkenskapsåret 2018	139
§ 17 Val av ny ledamot stiftsstyrelsen	146
§ 18 Sammanträdesdatum för stiftsfullmäktige 2020	148

Ärenden för kännedom

Ärenden för kännedom	150
Stiftsfullmäktiges nästa sammanträde	162

Motioner

Motioner kan lämnas till stiftsfullmäktiges ordförande, gärna en kopia till stiftsfullmäktiges sekreterare.

Motion skall vara skriftligt utformad och egenhändigt undertecknad av ledamot i stiftsfullmäktige.

I samma motion får ej frågor av olika beskaffenhet behandlas.

Avslutning

Tjänsteutlåtande

Verksamhetsuppföljning 2018

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-04-10
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-05-23--24	12.	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Michael Bäckström		S 2019-0174
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att lägga redovisningen av stiftets verksamhetsuppföljning 2018 till handlingarna, enligt bilagt förslag

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsens årsrapport för 2018.

Bakgrund/överbäganden

Härnösands stiftsfullmäktige ska årligen erhålla en redovisning av stiftets verksamhetsuppföljning. Verksamhetsuppföljningen innehåller de mål som sattes inför året och en sammanfattning av de insatser som gjorts för att sträva mot dessa mål.

Verksamhetsuppföljningen består av tre delar. Församlingslivets utveckling, organisatoriska förutsättningar samt stiftsorganisationen.

Sedan 2014 tillämpas en modell för verksamhetsindelning som innebär en verksamhetsinriktad redovisning av personalresurserna. Det innebär att i såväl budget som utfall är stiftskansliets personalkostnader fördelade på de olika verksamhetsgrupperna och summerade med övriga kostnader. På så sätt ges den samlade bilden av hur stiftets resurser fördelas. När det gäller avvikelser från budget kommenteras avvikelser över 20 procent per verksamhetsgrupp.

Styrdokument

- Kyrkoordningen
- Arbetsordningen för stiftsstyrelsen

Barnkonsekvensanalys

Hen barnkonsekvensanalys är utförd. Ärendet anses inte ha någon direkt inverkan på barnrättsperspektivet.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

- Verksamhetsuppföljning 2018/årsrapport 2018
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsen § 19, 2019

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-04-17

08:30 – 11:45

Biskopsgården, Härnösand

Beslutsärenden

§ 19

S 2019-0174

Verksamhetsuppföljning 2018

Beslut

Stiftsstyrelsen beslutade

att lägga redovisningen av stiftets verksamhetsuppföljning 2018 till handlingarna, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att bereda verksamhetsuppföljning 2018 som ska redovisas för stiftsfullmäktige.

Överläggning

Stiftsdirektor Ann-Charlotte Sandelin Jonsson redogör för behandlingen av verksamhetsuppföljningen, som i handlingarna utgörs av dokumentet årsrapport 2018.

Det finns inte något formkrav för utformningen av verksamhetsuppföljningen. Verksamhetsuppföljningen är en berättelse för året och det styrelsen särskilt vill lyfta fram.

Flera stift tillämpar en modell där verksamhetsuppföljningen sammanfogas med årsredovisningen. Det görs för att synliggöra att informationen i årsredovisningen också är en del av den ekonomiska uppföljningen.

Årsredovisningen är den som styrelsen skriver under och vad som lyder under årsredovisningslagen och är kyrkoordningsstyrt. Årsredovisningen är ett eget beslutsärende eftersom det enligt lagen ska utformas på ett särskilt sätt.

På fråga redovisas de poster som ligger under GUDM, lärande och undervisning, mission etc. Förslag lämnas om att färgkoda vad som hör till vilken post i ett cirkeldiagram (sid 31 i årsrapport 2018) för att underlätta orienteringen.

Styrelsen belyser att den statistik som återges, på sidan 10-11 i årsrapport 2018, ger en bra överblick av stiftet. Likaså den kartbild med tillhörande statistik som återges på sidan 54-55. Kansliet får uppdraget att komplettera dessa sidor med aktuell statistik och en aktuell kartbild över stiftet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

2019-04-17

TID

08:30 – 11:45

PLATS

Biskopsgården, Härnösand

Beslutsunderlag

- Årsrapport 2018
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 22, 2019

Expedieras till: akten, Lennart Sjölund

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

ÅRSRAPPORT

HÄRNÖSANDS STIFT 2018

Svenska kyrkan
HÄRNÖSANDS STIFT

HÄRNÖSANDS STIFT

Box 94, 871 22 Härnösand

Besöksadress: Universitetsbacken 1

Telefon: 0611-254 00 (växel)

E-post: harnosand.stift@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/harnosandsstift

Grafisk form: Lena Nilsson

Omslagsbild: Maria Eddebo Persson. Detalj från Barsta kapell.

Tryck: Hemströms tryckeri AB, Härnösand 2019

Innehåll

Härnösands stift är Svenska kyrkans regionala nivå.....	5
Beslutande organ för Härnösands stift	5
Vi tillverkar nycklar för framtiden	6
Stiftsdirektor har ordet.....	9
Fakta och siffror.....	10
Församlingens utveckling.....	12
Nu mäts och registreras kyrkans byggnader	16
Biskopens nya kräkla invigdes	17
Sydsamisk historia i bok om kyrkplatser	17
Medieåret 2018.....	18
Organisatoriska förutsättningar	19
Över 21 miljoner i bidrag till stiftets kyrkor	23
Stiftsorganisationen	24
Samisk utsmyckning i domkyrkan.....	27
Härnösands stift deltog i Landsbygdsriksdagen.....	28
Ekonomisk redovisning.....	29
Stiftsstyrelsen 2018.....	28
Årsredovisning 2018.....	31
Församlingar och pastorat i Härnösands stift	31

15

5

17

Bok om sydsamiska kyrkplatser

17

Samisk utsmyckning i domkyrkan

27

Om årsrapporten

Detta är Härnösands stifts årsrapport för 2018. I denna presenteras organisationen, våra uppdrag, årets arbete, utmaningar och möjligheter. I artikelform presenteras några olika händelser som skett under året. I slutet av denna rapport finns också den formella årsredovisningen.

Härnösands stift är Svenska kyrkans **regionala nivå**

Härnösands stift är ett av Svenska kyrkans tretton stift och består geografiskt av Jämtland, Härjedalen, Medelpad och Ångermanland. Stiftets huvuduppgift är att stödja församlingarna.

Härnösands stift är både ett geografiskt område och en organistorisk del av Svenska kyrkan. Geografiskt består stiftet av Jämtland, Härjedalen, Ångermanland och Medelpad.

Härnösands stift är även namnet på den organisation som har till uppgift att stödja församlingslivet inom det geografiska området. Det sker med hjälp av fortbildning, rådgivning och information, genom att se till att verksamheten följer kyrkoordningen samt genom att förvalta prästlönetillgångarna i Härnösands stift, bestående av skog, jord och fondkapital. Med denna uppgift arbetar biskopen tillsammans med handläggare och förtroendevalda organ. Arbetet utgår huvudsakligen från stiftskansliet i Härnösand.

Grunden i Svenska kyrkans organisation är församlingarna. I Härnösands stift finns 98 församlingar (år 2018). Flera församlingar kan bilda ett pastorat för att hantera till exempel personal- och fastighetsfrågor. I stiftet finns i dag 36 pastorat. Pastoraten och församlingarna i Härnösands stift är i sin tur organiserade i fem kontrakt. I varje kontrakt finns en kontraktsprost som utsetts av biskopen som en länk mellan stiftet och församlingarna i området.

Kontrakt är en indelningsenhet som ska ses som ett utflöde av stiftet, ett administrativt område och tjänstgöringsområde för en kontraktsprost samt samverkansområde för församlingar/pastorat. ■

Foto: Christian Ferm

Beslutande organ för Härnösands stift

Stiftsfullmäktige är Härnösands stifts högsta beslutande organ. Stiftsfullmäktige utser i sin tur stiftsstyrelse och egendomsnämnd samt några av domkapitlets ledamöter.

Stiftsstyrelsen är stiftsfullmäktiges beredande och verkställande organ med uppgift att leda och samordna stiftets förvaltning. Stiftsstyrelsen utses av stiftsfullmäktige.

Domkapitlet svarar utifrån kyrkoordningen bland annat för tillsyn över församlingsverksamheten och vigningstjänsten, beslutsprövning samt utfärdande av församlingsinstruktioner

Biskopen är stiftets högsta andliga ledare med ansvar för kyrkans tro, lära, bekännelse och ordning. Biskopen skall verka för Kyrkans enhet och utöva tillsyn över stiftet och dess församlingar. Biskopens uppdrag regleras av kyrkoordningen.

Egendomsnämnden i Härnösands stift förvaltar prästlönetillgångarna i stiftet. Tillgångarna finns dels i skog och annan fast egendom, dels i form av fonder, där pengar placeras när egendommar säljs. Verksamhet och bokslut redovisas i separat årsrapport för prästlönetillgångarna.

Vi tillverkar **nycklar för framtiden**

Foto: Kerstin Stickler

2018 var ett händelserikt år. Med en ny mandatperiod startade en ny utbildningsomgång för förtroendevalda. Detta skedde parallellt med ett ökat stöd till kyrkoherdarna. Satsningen på styrning och ledning är viktiga nycklar för vår kyrkas fortlevnad. Kompetenta, kunniga och ansvarstagande förtroendevalda och kyrkoherdar är en nödvändig förutsättning för ett fungerande församlingsliv.

Andra viktiga nycklar är en ökad rekrytering och ökat ideellt engagemang. Jag gläder mig särskilt över att vårt arbete med detta under 2018 har kopplats ihop med vår fina satsning på unga ledare. Barn och unga sägs vara vår framtid. Men de är i än högre grad vår nutid. Utan den nyckel de utgör kommer det vara omöjligt att hålla liv i vårt uppdrag att vara kyrka.

Själavård, andlig fördjupning och pilgrim är också nycklar som vi har fått till vårt förfogande för att kunna låsa upp ett för nutidsmänniskan relevant välkomnande församlingsliv. Här har vi fortsatt vidare i vår ambition att vara välkomnande och rekryterande i dagens samhälle. I nära anslutning till dessa viktiga området ligger arbetet med Gudstjänstutveckling, ett arbete som fick en rejäl skjuts under 2018 då

vi äntligen fick ta emot en ny kyrkohandbok. Främjandet av gudstjänstlivet och de kyrkliga handlingarna fortsätter under flera år framöver. Här äger vi en i samhället unik arena för mötet med människors andliga längtan och existentiella frågor. En annan nyckel för att nå dagens människor finner vi i kyrkans kommunikations- och mediearbete där stiftskansliet under året gjort flera satsningar.

De organisatoriska förutsättningarna för våra församlingars och pastorats möjligheter att vara goda förvaltare och arbetsgivare är ytterligare nycklar i stiftets främjandearbete. Här görs nu en stor satsning i hela Svenska kyrkan. Under 2018 har kansliet stöttat församlingarnas arbete med det nationella fastighetsregistret. Under året intensifierades också arbetet med att skapa lokala enheter med tillräcklig ekonomisk, personell, kompetensmässig och andlig bärkraft för att församlingens grundläggande uppgift skall vara möjlig att utföra i varje församling. Det här är satsningar som tagit mycket av stiftskansliets resurser i anspråk under det gångna året.

I början av året skedde tre för mig viktiga händelser. I januari började en ny kansliorganisation med en stärkt och tydliggjord ledningsstruktur att gälla på stiftskansliet. Det är så viktigt att våra kompetenta och duktiga medarbetare har en god och kreativ arbetsmiljö och organisation

omkring sig. I januari släpptes också mitt herdabrev som innehåller mål och vision för stiftets utveckling under min biskopstid samt en enkel teologisk grundkurs och introduktion i kyrkolära och Svenska kyrkans organisation. Jag hoppas att herdabrevet kommer till användning både i enskilda studier, i församlingarnas studiegrupper, i arbetslag och i kyrko- och församlingsråd.

I februari, i samband med firandet av 100-årsjubileumet av det första samiska landsmötet i Sverige och på samernas nationaldag, fick jag glädjen att inviga en ny biskopsstav vid en gudstjänst i Stora kyrkan i Östersund. Staven, biskopskräklan, som är snidad av den samiska slöjdaren Birgitta Ricklund, är rikt ornamenterad med samiska och kristna symboler inflettade i varandra.

Staven symboliserar på ett fint och talande sätt det som är stiftets uppdrag. Nämligen att mitt i vår tid främja, stödja och beskydda det som är varje församlings uppdrag i vår kyrka: den grundläggande uppgiften med de fyra aspekterna gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Staven symboliserar också mitt och stiftets uppdrag att leda alla församlingarna och dess medarbetare till andlig näring, uppbyggelse och vila i denna tid.

För vår tid är också en tid för möten med Gud. **Nu är Guds tid.**

*Eva Nordung Byström,
biskop, ordförande i stiftsstyrelsen*

Stiftsdirektor har ordet

Vi sätter punkt för ett år. Ett speciellt sådant då vi förutom att ha främjat, förvaltat och utövat tillsyn också implementerat en ny arbetsorganisation.

En nyinrättad mellanchefernsnivå trädde i kraft januari 2018 efter att ett förslag arbetats fram om en organisationsmodell för kansliet som är tydlig och ändamålsenlig samt har förutsättningar att effektivt uppfylla verksamhetsmål och erbjuda en god arbetsmiljö för personalen. Målet med den nya organisationen är att bli till så stor nytta som möjligt för stiftsnivån och stiftets pastorat och församlingar med en flexibilitet att klara nya förutsättningar och uppdrag.

Det innebär att arbetet nu organiseras i fyra enheter *Tro och liv, Struktur och utveckling, Egendomsförvaltning* och *Stöd och service*.

Arbetet leds av stiftsdirektor i enlighet med beslutad delegationsordning och för den operativa ledningen svarar enhetscheferna för de fyra enheterna. Tillsammans bildar de en ledningsgrupp.

Mitt uppdrag som stiftsdirektor är att ansvara för det övergripande arbetet med att leda, organisera och utveckla arbetet på stiftskansliet och se till att verksamheten drivs i enlighet med stiftsorganisationens uppdrag och följer dess policys, planer och rutiner. Som högsta chef är jag direkt underställd stiftsstyrelsen och arbetar i första hand med övergripande och långsiktiga frågor, samt deltar i arbetet på nationell nivå.

Kansliets ledning svarar för beredning och uppföljning av fattade beslut samt genomför-

ande och utvärdering av aktiviteter i relation till syfte och förväntade resultat. Vidare ansvarar ledningen för att fortlöpande säkerställa de personalresurser som behövs, utifrån budgetramarna, för att målen i verksamheten ska uppfyllas samt att medarbetare får möjligheter till kompetensutveckling i relation till verksamhetens behov, generellt, kollektivt och individuellt.

För strategisk planering och uppföljning av verksamheten finns nu en mötesstruktur med möten som bland annat innehåller omvärldsanalys, utvärdering och trendspaning vilket ger underlag till årsredovisning, kommande års strategidokument och budget – en plan för verksamhet och ekonomi.

Information och kommunikation är viktigt för samordning av de olika processerna. Hemsidan, intranätet och nyhetsbrevet är viktiga verktyg där information kontinuerligt ges till allmänhet, församlingar och personal.

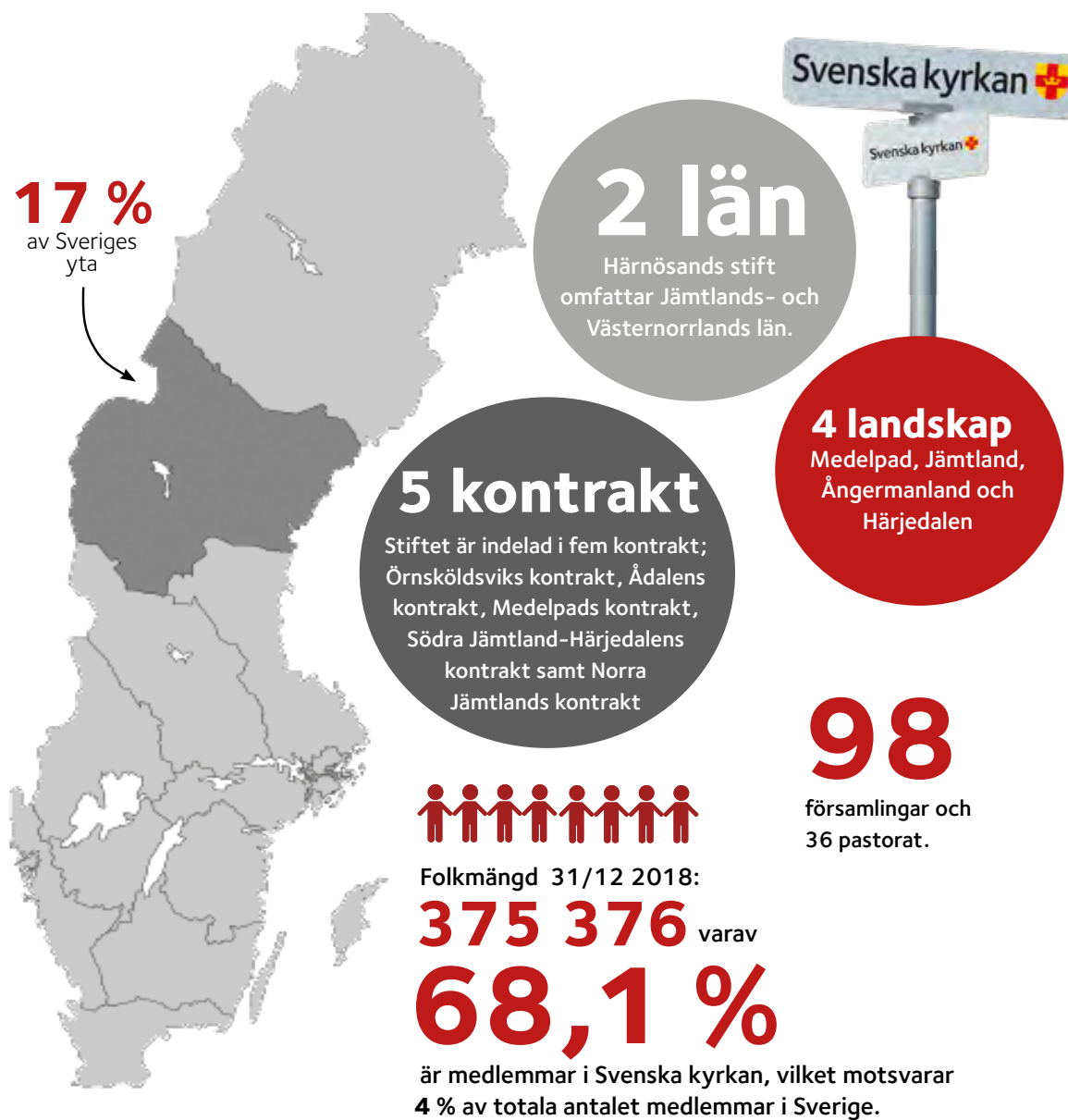
Utöver detta skriver jag varje vecka en skriftlig information till personal om aktualiteter i enlighet med våra nya riktlinjer för internkommunikation. Vi har också arbetat med att utveckla gemensamma arbetssätt och rutiner.

Tack vare alla fantastiska medarbetare har detta förändringsarbete varit möjligt.
Reformationen fortsätter ... ■

Foto: Maria Eddebo Persson

Fakta & siffror

Härnösands stift 2018

OBS! Tre statistikuppgifter saknas i denna version. Dessa kommer från nationell nivå under maj månad (blir dom försenade så plockas de bort ur denna skrift innan tryck).

XXX XXX

barn och vuxna sjunger varje vecka av hjärtans lust i församlingar och pastorats körer i Härnösands stift.

2
1

präster och
diakon vigdes
under 2018.

1 982

barn döptes 2018
i Härnösands stift.

XXX XXX

deltog barn och vuxna i någon
av Svenska kyrkans öppna
verksamheter i Härnösands
stift.

Foto: Torbjörn Svaan

I Härnösands
stift finns **21**
medeltida
kyrkor

◀ *Hackås medeltida kyrka*
Stenkyrkan, uppförd under slutet
av 1100-talet i romansk stil, är
den enda bevarade absidkyrkan i
norra Skandinavien. Kyrkan har
även varit försedd med ett västtorn
av sten. Det revs vid 1700-talets mitt.
Absidkyrkor tillhör de äldsta typerna
av kyrkor i landet.

Drygt **1 miljon kronor**
till internationellt
biståndsarbete samlades in
i **Härnösands stift** under
fastekampanjen 2018.
Det motsvarar drygt
fyra kronor per
medlem i
stiftet.

Församlingar och pastorat i Härnösands stift
äger och förvaltar tillsammans drygt

1 520 byggnader

varav **220 är kyrkor och kapell**

XXX XXX

barn och vuxna deltog i en
gudstjänst i någon av stiftets
församlingar/pastorat 2018.

Församlingslivets utveckling

Det övergripande målet för verksamhetsområdet är att stiftets församlingar ska ha förutsättningar att utföra sin grundläggande uppgift – att bedriva gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – i sitt lokala sammanhang och samtidigt vara en del av hela Svenska kyrkan. Enheten *Tro och livs* uppdrag är att ge stiftets församlingar optimala förutsättningar att fullfölja den grundläggande uppgiften utifrån detta övergripande mål.

Efter flera års förberedelse, remissrunder, debatter och många möten så klubbade Kyrkomötet en ny kyrkohandbok som trädde i kraft Pingsten 2018. Stiftet satsade på introduktionsdagar där såväl liturgin som musiken i kyrkohandboken lyftes fram. De medförde också en ökad efterfrågan på utbildningstillfällen för kyrkvårdar och veniater vilket också genomfördes.

2018 färdigställdes ett kyrkoårsmemory utarbetat av en juniorgrupp i stiftet. Detta material har kommit alla församlingar i stiftet till del genom en julhälsning och ett seminarium

om barn och kyrkoår som erbjöds vid barnledarfortbildningen *Livsmod*.

Under året har en introduktionsutbildning av konfirmandriktlinjerna genomförts. Sedan många år möjliggör stiftet, som komplement till församlingarnas konfirmandarbete, utbildning av unga ledare i tre steg i samverkan med Svenska Kyrkans Unga. 2018 förändrades modellen genom att församlingarna själva numera ansvarar för steg 1 och där steg 2 är en stiftsvis samling (frivillig för församlingarna) och

*Kyrkohandboksdag i Birgittakyrkan, Skönsberg.
Foto: Kajsa Åslin*

steg 3 inte längre omfattas av en avslutande Livsresa enbart dedikerad unga ledare. 2018 genomfördes de sista Livsresorna för Steg 3:orna. Från 2019 erbjuds Livsresor till ideella i församlingarna, oavsett ålder (från 18 år).

Forskningsrapporten om unga ledare "Att leda är att växa" presenterades och den bekräftade de insikter som redan gjorts, bland annat att de unga ledarna behöver tas i anspråk i sina hemförsamlingar och att unga behöver få prata och lära sig mer om kristen tro samt att utbildning av unga ledare och stödet till Svenska Kyrkans Unga är viktiga ur ett framtida rekryterande perspektiv.

Inom det diakonala området stod flykting- och integrationsfrågorna i centrum även 2018. Samhället räknar med Svenska kyrkan som en aktör när det finns utmaningar att möta. Såväl allmänhet som kyrkotillhöriga värderar församlingarnas diakonala arbete högt och den röst kyrkan utgör för de svagare i vårt samhälle.

Flykting/integration var ett prioriterat område som märktes såväl genom bidrag till församlingarnas verksamhet via Kyrkostyrelsens tillskjutna medel, statliga medel samt stiftets egna medel. Tre integrationscoacher, anställda i församlingar men som utförde arbete för stiftets räkning, bidrog till ökat fokus på att sprida goda exempel och hållbara metoder.

Språket är en grundläggande mänsklig rättighet. Inom folkrätten har det utvecklats ett specifikt skydd för urfolk, nationella minoriteter och teckenspråkiga, med särskilda rättigheter för användarna. Att Svenska kyrkan väljer att

ta sitt ansvar för grupper som har ett särskilt skydd i svensk lagstiftning avspeglas i Kyrkoordningen. Folkspråket eller modersmålet har en central roll som bärare och förmedlare av kyrkans liv och tro. I Härnösands stift är teckenspråk, sydsamiska och finska sedan länge etablerade verksamhetsspråk. 2018 präglades det flerspråkiga området framför allt av insatser inom det samiska området, dels genom utgivning av *Sjeltje*, en bok om sydsamiska kyrkplatser och dels av *Staare 2018* – i Östersund, där 100-årsjubileumet av det första samiska landsmötet i Sverige firades.

Att utveckla och bredda det ideella engagemanget genomfördes genom en rad insatser, Växtplatskurs, Bibelsamtalshelg, Växtplatskurs fördjupning och pilgrimsresa. Växtplatskursen har erbjudits några år som en introduktion till Svenska kyrkans lära och uppdrag.

2018 erbjöds, inom ramen för Växtplatskursen en fördjupningshelg för bibelstudier och även en pilgrimsresa till Jerusalem. Många ideella i församlingarna är internationellt engagerade, såväl hemma i församlingen som för kristna i den världsvida kyrkan. Därför genomfördes en resa till Jerusalem till församlingarna i syfte att föryngra och bredda det internationella engagemanget.

Under 2018 erbjöds mer personalsjälvård än tidigare år och med större geografisk spridning. En utbildning med fokus på självvårdande samtal med barn och unga blev snabbt fulltecknad och det finns önskemål om att erbjuda den vid fler tillfällen.

756 följer
Härnösands stifts
Facebook sida.

880 följer
biskop Evas officiella
Facebook sida.

69 % av följarna är kvinnor.
31 % av följarna är män.

Biskop Eva och Thomas Karnestrand, biträdande stiftsjägmästare, planterar och vattnar det äppelträd som överlämnades som gåva vid invigningen av Selångers Pilgrimscenter. Foto: Maria Eddebo Persson

En ständigt ökande efterfrågan på jourhavande präst medför en ökning tilldelade pass för bemanning och för att säkerställa denna genomfördes en rekrytering av tre, och sen en fjärde, jourpräster med uppdrag motsvarande cirka 15 procent. Förutom dessa finns ytterligare cirka 30 jourpräster som har ett pass per månad. Denna rekrytering utgör en grundbemanning och gör det lättare att fylla schemat.

Stiftets stöd till Selångers församling och deras pilgrims- och kulturcentrum fortsätter och i juni invigdes den första delen av *Selångers Pilgrimscentrum*. Stiftsstyrelsen och egendomsnämnden lade en del av en årlig gemensam överläggning dit då även ett äppelträd överlämnades och planterades som gåva. Det var den speciella sort som framtogs under reformationsåret 2017 av Linköpings stift som heter "*Gratia*" och betyder nåd.

Församlingarna erbjöds möjlighet att få stöd och utbildning inom kommunikationsområdet via stiftets kommunikatörer. Under året gjordes tio besök hos lokala enheter omfattande en till två dagar. Insatserna handlade främst om strategisk kommunikation, marknadsföring, utbildning för personal i verktyg för webb och intranät, grafisk form och bildbehandling, medlemskommunikation, sociala medier och utveckling av trycksaker (exempelvis församlingsblad, broschyrer, annonser). Stiftet har tillsammans med församlingar gemensamt spridit budskapet "*TACK ditt medlemskap betyder mycket för många*", i form av affischer, Facebook och hemsida. 28 av 36 av stiftets pastorat/församlingar

har valt att använda sig av affischerna. 134 affischpaket har skickats ut, med sex affischer i varje paket, det vill säga totalt 798 affischer.

Härnösands stift deltog i *Landsbygdsriksdagen* som detta år arrangerades i Örnsköldsvik och samlade representanter för organisationer och myndigheter från hela landet. Stiftet erbjöd ett seminarium om Svenska kyrkans roll på landsbygden och en mötesplats som hölls öppen under hela konferensen. I samverkan med Örnsköldsviks församling bjöds deltagarna även in till en musikgudstjänst i Örnsköldsviks kyrka.

Oberoende dagstidningar, radio och tv ger en unik möjlighet till kontakt med allmänheten i kanaler med integritet och trovärdighet. För många av Svenska kyrkans medlemmar är de oberoende medierna den vanligaste, ibland den enda, källan för information om Svenska kyrkan. På stiftskansliet pågår ett kontinuerligt arbete för att främja goda mediekontakter. Öppenhet och tillgänglighet är honnörsord i arbetet som även präglas av egna initiativ: utskick av pressmeddelanden och biskopens debattartiklar inför kyrkoårets högtider och som inlägg i aktuella samhällsfrågor.

Utmärkande för medieåret är en debatt om Härnösands stifts strukturarbete som har förts på debatt- och insändarsidor under hela året. Debatten har främst förts i Örnsköldsviks *Allehanda* och i *Kyrkans Tidning*, men har i mindre omfattning även funnits med i andra dagstidningar i stiftet. Kritik mot strukturarbetet har bemötts när det varit befogat och tillrättlägganden har gjorts när det har behövts. ■

Lena Holmberg Eriksson

Enhetschef Tro och liv

Peter Gäfvert
(till höger)
och Peter Kallin
(till vänster)
mäter upp
bruksarean i
Ullånger kyrka

Nu mäts och registreras kyrkans byggnader

Med laser och tumstock till hjälp står Peter Kallin, fastighets- och kyrkogårdschef tillsammans med Peter Gäfvert, stiftets inhyrda byggkonsult, och mäter upp bruksarean av Ullånger kyrka. Det är ett arbete som alla församlingar ska utföra hösten 2018 och som ska resultera i ett gemensamt fastighetsregister för Svenska kyrkan.

Text och foto: Maria Eddebo Persson

– Det är inte svårt att mäta, men man måste vara noggrann och följa de uppsatta reglerna. Annars blir informationen inte jämförbar, säger Peter Gäfvert.

Kyrkomötet fattade 2016 beslut om att Svenska kyrkan ska arbeta gemensamt för att ta ansvar för alla sina kyrkor och övriga byggnader, samt att utjämnningssystemet som finns för församlingarna ska förändras. Det första steget är ett gemensamt fastighetsregister. I registret kommer varje byggnad och bit mark som ägs av Svenska kyrkan att ingå.

– I Härnösand stift räknar vi med att det är ungefär 1 200 byggnader, allt från kyrkor till skul, som ska mätas. Till det kommer all mark, men de mäts digitalt. Registret kommer att ge oss en bra överblick över hela fastighetsbeståndet. Det möjliggör och förenklar

uppföljning och jämförelser och ger oss bättre förutsättning för analyser och beslut, säger Christian Ferm, byggnadsingenjör på Härnösands stift.

För att underlätta för församlingarna så har Härnösands stift erbjudit hjälp med att mäta upp deras byggnader. Peter Kallin har i stället valt att få starthjälp med att mäta Ullångers kyrka och sedan mäta resten av byggnaderna själv.

– När vi gick igenom alla papper kändes det lite besvärligt, men när vi väl kom igång var det inte så svårt alls. Jag har bra koll på det som behöver göras, säger Peter Kallin.

När inventeringen av byggnader och mark är gjord, skickas den till stiftet som sedan gör inregistreringen i fastighetsregistret. Den 1 januari 2019 ska registret vara klart. ■

Biskopens nya **kräkla** invigdes under samiskt jubileum

Invigningen av biskopens nya kräkla eller stav var en speciell händelse.

Text: Kajsa Åslin
Foto: Lena Nilsson

– Vanligen lämnar kräkkan bara domkyrkan och Härnösand när en ny biskop vigs, när jag reser har jag därför en särskild resestav med mig. Att invigningen är någon annanstans än i domkyrkan är unikt, säger Eva Nordung Byström. Att det blev så beror på kopplingen till den samiska kulturen.

– När den gamla staven skulle bytas ut ville jag ha en stav med anknytning till vårt stift. En stav i trä då vi har mycket skog, men där även vatten och fjäll avspeglas i färg och symbolik tillsammans med kristna symboler och

anknytning till kyrkans tradition. Där skall självklart även vårt urfolk och deras symbolvärld finnas med. Det finns så många kopplingar mellan både naturen, kyrkans symbler och den samiska kulturen och symbolvärlden, säger Eva Nordung Byström.

Den nya biskopsstaven är tillverkad av möbelsnickaren Birgitta Ricklund från Själevad. Den nya staven togs emot i domkyrkan, som är dess hemvist, under våren 2018 i samband med invigningen av den samiska utsmyckningen i domkyrkan. Biskopens gamla kräkla eller stav är från 1930-talet, har blivit ostadig med åren och är väldigt tung att hantera, därför byttes den ut. ■

Sydsamisk historia i **bok om kyrkplatser**

Under 2018 gav stiftet ut en bok om sydsamisk historia och kyrkoliv i samarbete med Gaaltje kulturcentrum.

Text: Kajsa Åslin

Boken ger en historisk inblick i såväl sydsamiskt samhälle som kyrkoliv. Den presenterar tolv kyrkomiljöer på sydsamiskt område (Härjedalen, Jämtland och Västerbotten) i den svenska delen av Saepmie.

Från 1700-talet och framåt, när kyrkans mission gick hand i hand med kolonialiseringen av Saepmie, byggdes här kapell, bönhus och kyrkstäder. Flera av de kyrkplatser som boken berättar om är även i dag viktiga för samiska sammankomster. Till exempel Ankarede i norra Jämtland och Fatmomakke i södra Lappland där många samer samlas till midsommarfirande.

Akar Holmgren, stiftsdiakon, har skrivit boken tillsammans med Ewa Ljungdahl, arkeolog på Gaaltje, sydsamiskt kulturcentrum i Östersund. Medverkar i boken gör även Lars Thomasson, filosofie hedersdoktor vid Umeå universitet och pionjär inom samiskt organisationsarbete.

Boken har titeln *SJELTIE- Kyrkplatser och kyrkoliv*, och gavs ut av Härnösands stift inför 100-års jubiléet av det första samiska landsmötet på svensk sida och som firades i Östersund, *Staare* 2018. ■

Medieåret 2018

Under 2018 omnämns Härnösands stifts i närmare 300 artiklar publicerade i oberoende nyhetsmedier, i tidningar eller på webbplatser. Flest artiklar var det i mars (33 artiklar) och november (36 artiklar).

SVT januari 2018

Kyrkans Tidning februari 2018

Nordsverige februari 2018

Kyrkans Tidning februari 2018

Östersunds-Posten mars 2018

Östersunds-Posten april 2018

Sundsvalls Tidning maj 2018

Östersunds-Posten juni 2018

Kyrkans Tidning maj 2018

Länstidningen oktober 2018

SVT november 2018

Organisatoriska förutsättningar

Övergripande mål är att alla församlingar ska ha organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar till en positiv utveckling. Enheten Struktur och utveckling har, utifrån det övergripande målet, uppdraget att ge stiftets församlingar organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar för ett effektivt arbete.

Verksamhetsområdet har präglats av att en ny mandatperiod inleddes och av två större åtaganden. Det ena var första delen av gemensamt ansvar, som var fastighetsregistret och det andra att stiftsstyrelsen i februari fattade beslut om nya kriterier för indelningsarbetet i Härnösands stift. Ikraftträdandet av den nya dataskyddslagen GDPR kom också att påverka stiftets arbete.

Med målsättningen att förtroendevalda i församlingar och pastorat är väl rustade för sitt uppdrag genomfördes under 2018 ett antal olika utbildningstillfällen för förtroendevalda i olika roller och uppdrag. Sammantaget deltog 763 personer i utbildningssatsningen.

2018 präglades av stor omsättning bland kyrkoherdarna och biskopen har mottagit åtta nya kyrkoherdar. De som innehar sin första kyrkoherdetjänst erbjuds mentorprogram och under året deltog fyra nya kyrkoherdar i programmet.

De nytilträdde kyrkoherdarna erbjuds också att möta biskop Eva för att samtala om den nya rollen och 2018 mötte hon tio stycken vid en sådan samling.

En ny satsning för att främja kyrkoherdars och arbetsledande komministrars andliga och teologiska ledarskap – de så kallade kyrkleddardagarna – genomfördes. Temat var *”Mer än brinnande buskar – om kallelse och andligt ledarskap”* som samlade 34 deltagare.

Biskop Eva kallar årligen kyrkoherdarna till överläggningar och vid dessa kyrkoherdedagar deltog 28 av stiftets 36 kyrkoherdar.

Under 2018 har två präster examinerats från behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen och tre stycken har påbörjat utbildningen som avslutas 2019.

Stiftets kyrkoherdar har också erbjudits utbildning i *”Stressfri produktivitet”* där fem kyrkoherdar deltog i utbildningen.

En förebyggande insats för personal i församlingsvårdande uppgifter är arbetshandledning. Ett tjugotal handledningsgrupper har varit igång under 2018. Handledningsgrupper har också funnits för dem som arbetar i sjukhuskyrkan och för dem som arbetar med asylsökande. Under 2018 har också stiftet finansierat en handledares utbildning.

79 kurser anordnades av Härnösands stift

3 096 personer deltog i kurserna som arrangerades.

4 nya pastorat trädde i kraft 1 januari 2018. *Kramfors pastorat, Härnösands pastorat, Åre pastorat* samt *Krokoms pastorat*.

Stiftsstyrelsen fattade i februari 2018 beslut om vilka kriterier som ska gälla för de nya pastorat som bildas framöver. Bland annat ska de bestå av minst 10 000 kyrkotillhöriga och kunna ha anställda inom kyrkans fyra profilyrken samt ha kapacitet för den förvaltning som åligger en självständig enhet inom Svenska kyrkan. Beslutet föranledde ett antal samråd om framtida indelning i stiftet.

En utredning gällande framtida indelning inom Sollefteå kommun slutfördes. Under 2018 genomfördes också en utvärdering av arbetsprocessen i de indelningsändringar som genomförts mellan 2014–2018 i stiftet i samverkan med nationell nivå och Luleå, Uppsala och Härnösands stift. Resultatet av utredningen finns publicerad på intranätet.

De sammanlagda kostnaderna åren 2011–2018 för administrativ samverkan uppgår till cirka 20 miljoner kronor och har till största delen finansierats med riktat församlingsbidrag (RFB) från Svenska kyrkan på nationell nivå.

Under 2018 har stiftet haft kostnader på 3,4 miljoner kronor som bland annat finansierats med kvarstående riktat församlingsbidrag 1,2 miljoner kronor, vilket innebär att stiftet vid utgången av 2018 har använt samtliga erhållna RFB-medel.

Stiftsstyrelsen fattade i slutet av året beslut om att finansiera videokonferensutrustning för samtliga pastorat/församlingar. Genom att utnyttja möjligheterna att mötas via videokonferens så sparas tid, kostnaderna minskas, man

kan snabbt få tillgång till resurspersoner och expertis och inte minst – värna om miljön.

Under året har också ett stiftsgemensamt projekt startat tillsammans med Luleå stift om utredning av en gemensam servicebyrå och två nya enheter ansluter sig från och med 2019.

Fem visitationer genomfördes under 2018. Dessa ägde rum i *Alnö församling*, i *Nätra–Sidensjö pastorat*, i *Långsele, Graninge, och Helgums pastorat*, i *Ådals–Lidens pastorat* samt i *Hässjö, Ljustorp och Tynderö pastorat*.

År 2018 var startskottet för det stora och genomgripande arbetet under samlingsnamnet *”Gemensamt ansvar”* som syftar till effektivare, billigare och än mer kvalitativ förvaltning av Svenska kyrkans fastighetsbestånd. Under 2018 genomfördes det första steget, att kartlägga, mäta upp och registrera samtliga byggnader i församlingarna i ett centralt och gemensamt fastighetsregister.

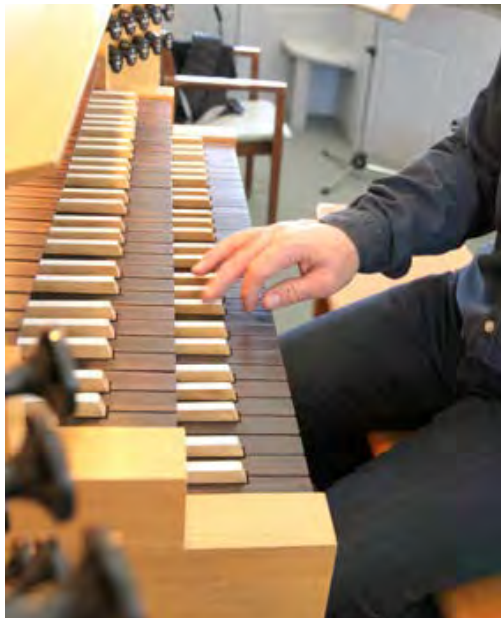
Härnösands stift främjade genom utbildning och valbara stöd. Antingen kunde man få ekonomiskt bidrag för att mäta själva eller så kunde man få externt konsultstöd. Vi konstaterar att det i Härnösands stift finns drygt 1 300 byggnader och att samtliga är inrapporterade i Svenska kyrkans fastighetsregister.

Inom det kyrkoantikvariska området genomfördes under 2018 ett antal utbildningstillfällen om vård av kyrkans inventarier. Under 2018 slutfördes denna omgång av genomgång av inventarieförteckningar i stiftets kyrkor. En ny stiftsantikvarie rekryterades och Härnös-

88 596 sidvisningar
hade Härnösands stifts externa webbplats 2018.

37,55 %
av besökarna på webbplatsen var i åldrarna **18-44 år**.

62,45 %
av besökarna på webbplatsen var i åldrarna **45 år och uppåt**.

Ett av stiftets egna KAE-projekt är orgelinventeringen som avslutades under 2018. Foto: Kristina Hellberg

sands stift tilldelades 24,5 miljoner kronor i kyrkoantikvarisk ersättning där merparten av medlen går till vårdinsatser.

Stiftets två egna KAE-projekt, orgelprojektet och fiskekapellen, har också givit resultat. Nu finns stiftets orglar beskrivna och kulturhistoriskt värderade i ett samlat register. Fiskekapellen är dendrokronologiskt undersökta vilket genererade ett inslag i de lokala nyheterna.

Stiftets nyhetsbrev som erbjuds alla anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare hade 1 800 prenumeranter år 2018 och utkom med 37 nummer. Intranätet för Härnösands stift

är öppet för alla och informerar bland annat om bidrag och kursutbud.

Inom området studerande till kyrklig tjänst ryms det stöd som stiftet bidrar med kring de fyra profilyrkerna, präst, diakon, kyrkomusiker och församlingspedagog. Att inspirera till vidareutbildning och tjänst i Svenska kyrkan är viktigt ur ett framtidsperspektiv då vi bland annat står inför större pensionsavgångar och vi kan notera en ökning av antalet studenter. För närvarande finns elva diakonstudenter och tjugotvå präststudenter under utbildning.

Stiftsstyrelsen ska verka för att beredskapsförberedelserna inom stiftet genomförs på ett ändamålsenligt sätt och med en enhetlig inriktning och två saker har dominerat under 2018. Det ena är implementeringen av den nya webbaserade modellen av beredskapsplan samt att stiftet svarat upp mot Försvarsmaktens inbjudan att delta i projektet *Civil beredskap*. Syftet med projektet är att undersöka vad Svenska kyrkan kan bidra med i händelse av höjd beredskap och krig, främst självvård och begravningsverksamhet, då stiftet ska vidta de beredskapsförberedelser som behövs för verksamheten under kris och höjd beredskap. Två pilotförsamlingar deltar i projektet.

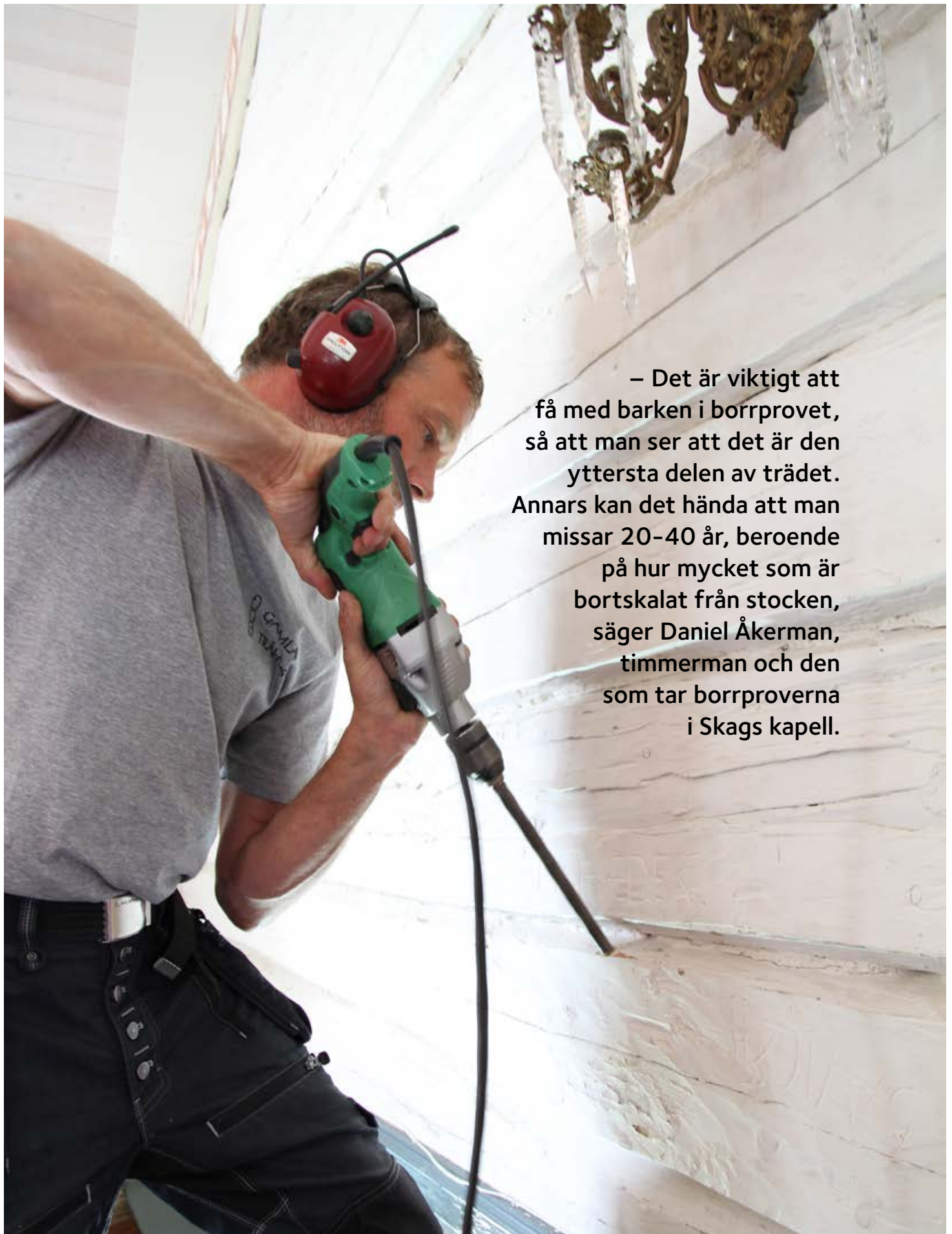
Under året har stiftskansliet också arbetat med planering och andra förberedelser inför stiftsfesten som äger rum hösten 2019.

En inspirationsdag om HBTQ-frågor samlade 24 deltagare. ■

Charlotta Ekelund

Enhetschef Struktur och utveckling

– Det är viktigt att få med barken i borrhålet, så att man ser att det är den yttersta delen av trädet. Annars kan det hända att man missar 20–40 år, beroende på hur mycket som är bortskalat från stocken, säger Daniel Åkerman, timmerman och den som tar borrhölen i Skags kapell.

Över **21 miljoner** i bidrag till stiftets **kyrkor**

2018 fördelades de statliga bidragen för renovering av kyrkor i stiftet, totalt 21,7 miljoner kronor. – Det är ett mycket välkommet bidrag till arbetet med att vårda och underhålla det kyrkliga kulturarvet, säger Fredrika Björk, stiftsantikvarie på Härnösands stift.

Foto: Maria Eddebo Persson

Text: Kajsa Åslin

Staten bidrar med pengar för att bevara det gemensamma kulturarv som många kyrkor är. Stiftsstyrelsen fördelar bidraget till församlingarna, till antikvariskt motiverade och kostnadskrävande insatser på de kyrkor, kapell och klockstaplar som är skyddade enligt kulturminneslagen.

– Restaureringen av spåntaket på Mattmars kyrka i Jämtland är ett av de intressantaste projekten det här året. Spåntaket är troligen närmare 200 år och kan vara ett av de äldsta bevarade spåntaken i landet, säger Fredrika Björk.

Totalt fick 26 projekt i Härnösands stift del av statens kyrkoantikvariska ersättning (KAE) 2019.

De större projekt som tilldelades bidrag var:

Västernorrland

- Nora kyrka, 3 256 000 kr, lagning av puts-skador och stomme i kyrktornet.
- Torpshammars kyrka, 2 600 000 kr, restaurering av fönster, tak och fasad.
- Ramsele gamla kyrka, 1 820 000 kr, byte av spåntak och omputsning av fasad.
- Fiskarkapellen, 824 000 kr, etapp två av en inventering och åldersbestämning av fiskarkapellen längs kusten i Härnösands stift.

Jämtland/Härjedalen

- Tännäs kyrka, 3 717 000 kr, exteriöra takarbeten, åtgärder på rötskadad takstol.

Fredrika Björk, stiftsantikvarie, Härnösands stift.

- Marieby kyrka, 2 115 000 kr, målning av fasad, byte av plåtlister och rötskadad panel.
- Ovikens gamla kyrka, 1 732 000 kr, restaurering av fasad och fönster.
- Funäsdalens kyrka, 1 689 000 kr, restaurering av exteriör, puts och tak.
- Mattmars kyrka, 1 430 000 kr, etapp två av en pågående restaurering av spåntak.
- Storsjö kyrka, 765 000 kr, exteriöra målningsarbeten.

Vid stiftsstyrelsens sammanträde (2018-09-19) fördelades även Svenska kyrkans eget bidrag, Kyrkounderhållsbidrag (KUB), till församlingar och pastorat. Totalt beslutade stiftsstyrelsen att fördela över 5,5 miljoner till renovering av nio kyrkor av dessa medel. ■

Stiftsorganisationen

Ett övergripande mål för stiftsorganisationens interna arbete är att skapa bästa möjliga förutsättningar för ett väl fungerande främjande och tillsynsarbete. Enheten *Stöd och service* arbetar med att skapa förutsättningar för en effektiv och väl fungerande verksamhet för stiftsorganisationen. I verksamhetsområdet ingår stiftets styrorgan och administrativa stödfunktioner, liksom biskopsgårdens förvaltning.

Ny mandatperiod och ny kansliorganisation har präglat året. Med anledning av den nya mandatperioden gavs fullmäktige en introduktion till stiftsorganisationens uppdrag och verksamhet under en dag i samband med novembersammanträdet.

En gemensam utvecklingsdag med stiftsstyrelsen, domkapitel, egendomsnämnd samt stiftskansliets personal genomfördes i januari som en introduktion till den nya mandatperioden och för att lära känna varandra. I samband med detta presenterade också biskopen sitt herdabrev *Nu är Guds tid* som distribuerades till samtliga anställda och förtroendevalda i stiftet.

Stiftsstyrelsen ska främja församlingslivet i stiftet och verka för dess utveckling. I denna roll har stiftsstyrelsen en ledande och strategisk uppgift där budget med plan för verksamhet och ekonomi och målskrivning är styrinstrument.

Stiftsstyrelsen är stiftets beredande och verkställande organ med uppgift att leda och samordna stiftets förvaltning, ha tillsyn över nämndernas verksamhet, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på stiftets ekonomiska ställning samt göra de framställningar som behövs till stiftsfullmäktige, andra kyrkliga organ, statliga och kommunala myndigheter samt verkställa stiftsfullmäktiges beslut om detta inte har uppdragits åt någon annan. Stiftsstyrelsen behandlar även frågor om kyrkliga val, den kyrkliga indelningen i stiftet samt bidrag till

Biskopens herdabrev "Nu är Guds tid" gavs ut i början av 2018

verksamhetsförstärkning (tidigare strukturbidrag), kyrkunderhållsbidrag och kyrkoantikvarisk ersättning.

Stiftsstyrelsen ska även handlägga vissa ärenden enligt särskilda bestämmelser i kyrkoordningen. Stiftsstyrelsen ska verka för att beredskapsförberedelserna inom stiftet genomförs på ett ändamålsenligt sätt och med enhetlig inriktning.

Under 2018 samlades stiftsstyrelsen vid tio tillfällen för sammanträden samt för mål- och budgetarbete. En gemensam utbildning för stiftsstyrelserna i Härnösands, Luleå och Uppsala stift påbörjades.

Våren 2018 fattade stiftsstyrelsen ett nytt inriktningsbeslut som innebär att varje nybildat pastorat ska ha minst två prästtjänster, en diakon, en utbildad kyrkomusiker och en församlingspedagog. Pastoraten ska också ha ekonomisk bärkraft för att utföra och utveckla

den grundläggande uppgiften samt ha egen ekonomisk kapacitet för ekonomisk förvaltning, fastighetsförvaltning, begravningsförvaltning, arbetsgivarfrågor och kommunikation. Pastoratet som bildas ska ha minst 10 000 kyrkotillhöriga som underlag för att bära ovanstående.

Stiftsstyrelsen antog även nya riktlinjer för representationspolicy och ny gåvopolicy samt påbörjade arbetet med en klimatstrategi för stiftet tillsammans med egendomsnämnden.

Ett nytt sätt att hantera sammanträdeshandlingar elektroniskt infördes. Barnkonsekvensanalys görs i beredningen inför beslut i stiftsstyrelsen enligt den metod som utarbetades föregående år och som under året utvecklas utifrån gjorda erfarenheter.

Stiftsstyrelsen antog en integritetspolicy för Härnösands stift med anledning av de nya reglerna på gällande dataskyddsförordningen och GDPR.

Biskop och domkapitel utgör tillsammans med stiftsstyrelsen och egendomsnämnden stiftets styrningsorganisation. Båda fullgör uppdrag som är styrda av Kyrkoordningen och är därför inte underställda stiftsstyrelsen och fullmäktige. Stiftsstyrelsen ansvarar för att domkapitlet och biskopen har kansliresurser och ekonomi till förfogande för sina uppdrag.

Dessa uppdrag handlar till stora delar om tillsyn över församlingar och vigningstjänst, rekrytering till vigningstjänsten samt församlingarnas gudstjänstliv, församlingsinstruktioner, beslutsprövningar samt visitationer. Biskopen har också ett ledningsuppdrag i stiftet och dess församlingar. Många av biskopens uppdrag finns redovisade inom övriga verksamheter då de utförs av stiftskansliet.

Domkapitlet har under 2018 haft sju sammanträden. Vid två tillfällen under året har präst/diakonexamen hållits. Under 2018 vigdes en präst och en diakon till tjänst för Härnösands stift samt en präst till tjänst i EFS.

Biskopen har under året tagit emot nya kyrkoherdar, antagit nya kandidater till vigningstjänst, samt mött studenter i samtal. Präster, diakoner, prostar och kyrkoherdar har kallats till överläggningar, församlingar har visiterats och sju nya kyrkoherdar mottagits. Kontraktsprostarna har haft två möten och genomförde en utbildningsresa till Jerusalem under hösten. Biskopen har också medverkat i utbildningar för kyrklig personal samt för förtroendevalda och kyrkoherdar. I övrigt har biskopens arbetat med till 30 procent uppdrag på nationell nivå.

En ny arbetsorganisation trädde i kraft 2018 med utbildningsinsatser och ny mötesstruktur och verksamhetsplaneringsprocess. Ett utvecklingsarbete av interna rutiner påbörjades. liksom förberedelser inför för anslutning till gemensamt arkiv, diarie- och dokumenthanteringssystem (GADD) 1 januari 2019.

Under året gavs också möjlighet att utveckla biskopens representation i biskopsgården. Förutom de personalsamlingar, möten och sammanträden som stiftsorganisationen själv nyttjat gården till har biskopsgården under året besökts av över 470 inbjudna gäster. ■

Jeanette Wedin

Enhetschef Stöd och service

Samisk utsmyckning i domkyrkan

Foto: Lena Vik

Text: Kajsa Åslin

Den 18 mars invigdes ett altare med samisk utsmyckning i Mariakapellet i Härnösands domkyrka.

– Det är en markering att samerna har en självklar plats i Svenska kyrkan och i Härnösands stift, säger biskop Eva Nordung Byström.

Altaret har ett så kallat altarbrun, en duk med nedhängande bård, tillverkat av vitt kläde och brunt garvat renskins. Det är den samiska textilmästaren Anna-Stina Svakko från Porjus i Norrbotten som skapat utsmyckningen.

– Inspirationen att beställa altarbrunet fick vi vid ett besök i Nidarosdomen i Trondheim där ett altare med samiska symboler invigdes 2017, berättar Eva Nordung Byström.

Vid gudstjänsten med samiska inslag, på Jungfru Marie bebådelsedag, togs också biskopens nya kräkla – eller biskopsstav – emot i domkyrkan, även den ett samiskt hantverk.

Staven invigdes tidigare under 2018 i samband med 100-årsjubileumet i Östersund av det första samiska landsmötet på den svenska sidan av Saepmie. Nu kommer den till domkyrkan, där den har sin permanenta plats och förvaras synligt för allmänheten i en glasmonter. Vid det efterföljande kyrkkaffet berättade Birgitta Ricklund och Anna-Stina Svakko om sina tankar kring hantverken och de kyrkliga uppdragen.

– Det är väldigt speciellt för oss samer att vi får känna oss inkluderade och att det samiska får ta fysisk plats i kyrkan, säger Anna-Stina Svakko. ■

Biskop Eva, Christin Nygren Sundvisson och Charlotta Ekelund samtalar med besökare i Härnösands stifts monter.

Härnösands stift **deltog i landsbygdsriksdagen**

Text & foto: Kajsa Åslin

Härnösands stift deltog i landsbygdsriksdagen som 2018 arrangerades i Örn-sköldsvik och samlade representanter för organisationer och myndigheter från hela landet.

– Svenska kyrkan har en viktig roll på landsbygden som en av få organisationer som är på plats även i små orter, säger Charlotta Ekelund, enhetschef för Struktur och utveckling, Härnösands stift.

Svenska kyrkan är enligt lag rikstäckande och stadigt förankrad i svensk landsbygd med byggnader, verksamhet och personal.

– Det är naturligt för oss att vara en röst när det gäller landsbygdsfrågor, fortsätter Charlotta.

Härnösands stift arrangerade ett seminarium om Svenska kyrkans roll på landsbygden, där man bland annat lyfte de svårigheter och möjligheter som lokala församlingar brottas med.

Jämtlandsprästen Christin Nygren Sundvisson, författare till boken *Ett förlorat paradiset – landsbygden i framtidens kyrka*, medverkade och förde resonemang om bland annat framtidsutsikterna för Svenska kyrkans samverkan med andra lokala aktörer för en levande landsbygd. ■

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

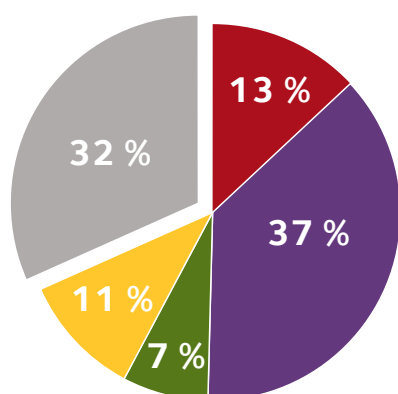
Ekonomisk redovisning

Budgetuppföljning.....	30
Utfall per verksamhet.....	31
Årsredovisning 2018	33

Foto: Pixabay

Budgetuppföljning 2018

Resultaträkning	Bokfört	Budget	Avvikelse	Prognos	Avvikelse
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Kyrkoavgift	57 713	56 900	813	57 713	0
Erhållen inomkyrklig utjämnning	39 949	46 391	-6 442	46 807	-6 858
Erhållna gåvor	35	0	35	31	4
Erhållna bidrag	2 581	2 000	581	1 867	714
Nettoomsättning	8 248	8 051	197	8 066	182
Övriga verksamhetsintäkter	123	0	123	-1	124
Summa intäkter	108 649	113 342	-4 693	114 483	-5 834
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Lämnad inomkyrklig utjämnning	-32 320	-40 566	8 246	-41 504	9 184
Övriga externa kostnader	-30 220	-35 500	5 280	-32 324	2 104
Personalkostnader	-41 169	-41 623	454	-41 309	140
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-1 499	-1 558	59	-1 539	40
Summa verksamhetskostnader	-105 208	-119 247	14 039	-116 676	11 468
Verksamhetens resultat	3 441	-5 905	9 346	-2 193	5 634
<u>Resultat från finansiella investeringar</u>					
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	-813	650	-1 463	1 167	-1 980
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	38	150	-112	150	-112
Räntekostnader och liknande resultatposter	-5	0	-5	-2	-3
Resultat efter finansiella poster	2 661	-5 105	7 766	-878	3 539
Årets resultat	2 661	-5 105	7 766	-878	3 539

Främjande speglar utifrån församlingens grundläggande uppgift

- = Bidrag till GUDM - 32 %
- = Gudstjänst - 13 %
- = Undervisning - 37 %
- = Diakoni - 7 %
- = Mission - 11 %

Utfall per verksamhet 2018

	Bokfört	Budget	Avvikelse	Prognos	Avvikelse Prognos- utfall
Församlingens utveckling	-27 589	-32 780	5 191	-30 174	2 584
■ Gudstjänst	-1 353	-2 155	802	-1 436	83
■ Barn och unga	-7 140	-8 383	1 243	-7 795	655
■ Diakoni	-1 303	-2 470	1 167	-1 677	374
■ Ideellt medarbetarskap	-1 000	-783	-217	-850	-150
■ Internationellt arbete	-606	-735	129	-579	-27
■ Flerspråkigt arbete	-2 028	-2 209	181	-1 984	-44
■ Andlig fördjupning	-3 705	-3 743	38	-3 784	79
■ Bidrag till församlingens utveckling	-9 063	-10 607	1 544	-10 610	1 547
■ Medlemskommunikation	-1 391	-1 695	304	-1 459	68
Organisatoriska förutsättningar	-30 733	-36 197	5 464	-34 042	3 309
Styrning, lokala nivå	-1 668	-2 394	726	-1 569	-98
Personalutveckling, lokala nivå	-1 146	-1 338	192	-1 266	120
Struktur, förvaltning och ekonomi	-3 248	-4 161	913	-3 907	659
Församlingsinstruktion	-59	-78	19	-77	18
Visitationer	-658	-672	14	-674	16
Utjämnings- och glesbygdsbidrag	-16 282	-16 282	0	-16 282	0
Byggnader	-2 118	-3 811	1 693	-3 563	1446
Val	-9	0	-9	-9	0
Inomkyrklig kommunikation	-529	-548	19	-552	23
Studerande till kyrklig tjänst	-3 099	-4 421	1 322	-3 860	761
Introduktionsår	-1 178	-1 500	322	-1 384	206
Arbetsmiljöarbete	-411	-578	167	-447	36
Kyrklig beredskap	-68	-127	59	-268	199
Utbildningssatsning	-261	-287	26	-184	-77
Stiftsorgansiationen	-29 648	-27 319	-2 329	-29 392	-256
Fastigheter	-1 592	-1 895	303	-1 634	42
Styrning och ledning	-12 251	-12 448	197	-12 205	-46
Stödfunktioner	-15 549	-12 741	-2 808	-15 312	-237
Övrig stiftsverksamhet	-256	-235	-21	-242	-15
Gemensamma intäkter och kostnader	90 631	91 191	-560	92 730	-2 099
Gemensamma intäkter och kostnader	90 631	91 191	-560	92 730	-2 099
Totalsumma	2 661	-5 105	7 766	-878	3 539

Stiftsstyrelsen Härnösands stift 2018

Övre rad fr v; Biskop Eva Nordung Byström, ordförande, Leif Nilsson (S), Ytterhogdal, Christina Andersson (S), Sidensjö, Christer Gelfgren (C), Örnsköldsvik, Leif Grip (POSK), Fränsta, Marianne Eriksson (C), andre vice ordförande. Hammerdal. Nedre rad fr v; Camilla Ersson (S), Kvissleby, Gudrun Olsson (S), Östersund, Ingrid Flodin (C), Härnösand, Birgitta Sedín (KR), Sidensjö, Kenneth Norberg (S), förste vice ordförande, Söråker. Foto: Maria Eddebo Persson

Stiftsstyrelsen avger följande årsredovisning:

Förvaltningsberättelse	33
Resultaträkning	39
Balansräkning	40
Kassaflödesanalys	41
Noter	42
Årsredovisningens undertecknande....	53

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor, tkr.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Årsredovisning 2018

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Uppgift och verksamhet

Härnösands stifts (252010-0104) grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlinglivet, främst församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission samt förvaltning. Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bland annat tillsyn över de som är vigda till uppdrag i kyrkan. Stiftet ska också verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning, tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag samt förvalta prästlönetillgångarna.

Stiftet har sitt säte i Härnösands kommun.

Den kyrkliga indelningen

Svenska kyrkan är en evangelisk-luthersk folkkyrka. I denna kyrka är alla välkomna att vara med. Svenska kyrkan har rum för alla såväl för den sökande och tvivlande som för den trosvisse. Det är en styrka att den personliga tron inte prövas av någon annan människa. Svenska kyrkan som organisation har förändrats genom århundradena men uppgiften har alltid varit densamma – att vara en plats för mötet mellan Gud och människa. Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan och stiftet har relationer till kyrkor i andra länder och världsdelar. Svenska kyrkans verksamhet finansieras till övervägande del genom den kyrkoavgift som alla medlemmar som har beskattningsbara inkomster betalar.

Svenska kyrkan har 13 stift. Den 31 december 2018 hade Svenska kyrkan 5,9 miljoner medlemmar, 57,8 procent av befolkningen. Härnösands

stift hade vid samma tidpunkt 256 054 medlemmar, 68,2 procent av befolkningen. Svenska kyrkans grundläggande arbete utförs i församlingarna. Härnösands stift bestod 2018 av 98 församlingar (98) fördelat på 36 ekonomiska enheter (46) och 5 kontrakt (8) i Västernorrlands och Jämtlands län.

Organisation

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ, består av 59 ledamöter, och sammanträder minst 2 gånger per år. Stiftsstyrelsen är stiftets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Stiftsstyrelsen har utsett ett arbetsutskott som förbereder stiftsstyrelsens sammanträde och ärenden till stiftsstyrelsen. Stiftsstyrelsen genomförde sju sammanträden 2018. Stiftsfullmäktige har tillsatt en egendomsnämnd med uppgift att besluta om prästlönetillgångarna. Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att det finns en biskop i ledning för stiftet. I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Domkapitlet ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Till domkapitlet utser stiftsfullmäktige en ledamot som är eller har varit domare samt tre övriga ledamöter. I varje kontrakt finns en kontraktsprost som utses av biskopen.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar tillämpar stiftet inomkyrkliga regelverk såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), KRED och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar stiftet Svenska kyrkans kollektivavtal. Stiftet har även upprättat olika typer av policyer för t.ex. jämställdhet, inköp, representation och resor.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Främjande av ändamålet	2018	2017	2016	2015	2014
Antal biskopsvisitationer	5	1	4	2	3
Antal kontraktsprostvisitationer	-	2	4	3	2
Antal pastorsadjunkter	2	5	5	3	5
Antal anordnade kurser	79	93	87	69	86
Antal deltagare i kurser	3 095	2 643	2 182	3 102	3 251
Antal enheter anslutna till Gemensam IT-plattform, GIP	17	26	20	20	15
Antal enheter anslutna till Gemensam Telefoni-plattform, GTP	21	27	29	28	27
Antal enheter anslutna till Gemensamma Administrativa System, GAS	2	1	1	1	1
Antal enheter anslutna till Förvaltarverktyget DEDU	9	9	5	-	-
Antal enheter inventerade i DEDU	36	46	36	10	-

Resultat och ställning

Redovisat resultat uppgår till 2,6 mkr vilket är 3,5 mkr bättre än prognos och 7,7 mkr bättre än det budgeterade resultatet. Prognosen ligger till grund för den reviderade budget som stiftsfullmäktige fattade beslut om vid sammanträdet i november.

Följande verksamheter har avvikelser mot prognosen, väsentliga belopp anges nedan:

- Främjande av församlingslivet 2,6 mkr, varav stiftsstyrelsen till förfogande 0,8 mkr, barn och unga 0,7 mkr och strukturbidrag/verksamhetsförstärkning 0,5 mkr.
- Organisatoriska förutsättningar 3,3 mkr, varav byggnader 1,4 mkr, indelningsarbete/pastoratsbildning 1,0 mkr och studerande till kyrklig tjänst 0,8 mkr.
- Finansiella intäkter och kostnader -2,1 mkr. Stor negativ avvikelse på grund av kraftig nedgång på börsen i slutet av året, efter lagd prognos.
- Styrning och ledning -0,1 mkr.
- Stödfunktionen -0,2 mkr.

Målsatt kapital

Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 60 mkr. Eget kapital överstiger fastställt målsatt kapital med 65 mkr.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Flerårsöversikt**Allmänna förutsättningar**

	2018	2017	2016	2015	2014
Tillhöriga per den 31 december (antal)	256 054	260 797	267 228	272 745	276 990
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna), (%)	68,2	69,5	71,5	73,5	74,9
Kyrkoavgift, (%)	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Medelantal anställda, inklusive egendomsförvaltningen och pastorsadjunkter	49	52	49	47	48
därav kanslipersonal exkl egendomsförvaltningen och pastorsadjunkter	40	40	36	36	34

Resultat (tkr)

Verksamhetens intäkter	108 649	112 430	108 161	104 382	102 773
Verksamhetens kostnader	-105 208	-114 633	-108 044	-103 605	-113 022
Resultat från finansiella investeringar	-780	1 644	1 846	224	4 227
Årets resultat	2 661	-559	1 963	1 001	-6 022
Kyrkoavgift (tkr)	5 713	55 134	53 171	53 624	52 058
- varav slutavräkning (tkr)	2 739	1 584	936	1 658	759
Personalkostnader/verksamhet intäkter %	37,9	35,4	33,4	33,7	35,5
Av- och nedskrivning/verksamhet intäkter %	1,4	1,3	1,1	0,6	0,2

Ekonomisk ställning

Fastställt mål för egna kapitalets storlek (tkr)	60 000	60 000	60 000	60 000	50 000
Eget kapital (tkr)	125 044	122 383	122 942	120 979	119 978
Soliditet	83,3	85,5	85,5	84,0	84,4
Värdesäkring av eget kapital, (%)	2,2	neg	1,6	0,8	neg
Likviditet, (%)	416,0	472,1	463,5	233,8	279,4

Definitioner

- * Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.
- * Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- * Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetsintäkter.
- * Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).
- * Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.
- * Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Främjande av församlingslivet

Efter flera års förberedelse, remissrundor, debatter och många möten så klubbade Kyrkomötet en ny kyrkohandbok som trädde i kraft Pingsten 2018. Stiftet satsade på introduktionsdagar där såväl liturgin som musiken i kyrkohandboken lyftes fram. 2018 präglades det flerspråkiga området framför allt av insatser inom det samiska området, dels genom utgivning av Sjeltje en bok om sydsamiska kyrkplatser och dels av Staare – firade 100-årsjubileum sedan första sametinget i Östersund.

Selångers församling erhöll 500 tkr i bidrag till det pilgrimscenter som är under uppbyggnad och etapp ett invigdes i juni.

Organisatoriska förutsättningar

Från den 1 januari 2018 bildades ytterligare fyra pastorat. Härnösands pastorat bildades av Härnösands domkyrkoförsamling och Härnösands landsförsamlingars pastorat. Kramfors pastorat bildades av församlingarna i Gudmundrå, Norra-Skog och Nordingrå samt pastoraten i Ullånger Vibyggerå och Ådalsbygden. Åre pastorat bildades av församlingarna i Åre och Västra Storsjöbygden samt Undersåker och Kall pastorat. Krokoms pastorat bildades av pastoraten i Offerdal-Alsen och Rödön samt Föllingebygdens församling. Härnösands stift består därefter av 36 ekonomiska enheter.

Stiftsstyrelsen fattade i februari 2018 beslut om vilka kriterier som ska gälla för de nya pastorat som bildas framöver. Bland annat ska de bestå av minst 10 000 kyrkotillhöriga och kunna ha anställda inom kyrkans fyra profilyrken samt ha kapacitet för den förvaltning som åligger en självständig enhet inom Svenska kyrkan. Beslutet föranledde ett antal samråd om framtida indelning i stiftet. En utredning gällande framtida indelning inom Sollefteå kommun slutfördes.

Från den 1 januari 2018 reducerades antalet kontrakt från åtta till fem. I Ångermanland och Jämtland-Härjedalen finns två kontrakt vardera medan Medelpad består av ett kontrakt.

Administrativ samverkan

De sammanlagda kostnaderna åren 2011–2018 för administrativ samverkan uppgår till ca 20 mkr och har till största delen finansierats med riktat församlingsbidrag (RFB) från Svenska kyrkan på nationell nivå. Under 2018 har stiftet haft kostnader om 3,4 mkr som bl a finansierats med kvarstående riktat församlingsbidrag 1,2 mkr, vilket innebär att stiftet vid utgången av 2018 har använt samtliga erhållna RFB-medel.

Servicebyråverksamhet

Under året har ett gemensamt projekt startat tillsammans med Luleå stift om utredning av en gemensam servicebyrå "Servicebyrå Norr" och två nya enheter ansluter sig från och med 2019.

Biskopsgården

Under hösten utfördes dräneringsarbeten medan parkeringsplatserna planeras för våren 2019. Biskopsgården innehas för stiftets verksamhet och bokfört värde vid utgången av 2018 uppgår till ca 7,9 mkr.

Arbetsorganisationen

Den nya arbetsorganisationen trädde i kraft i januari 2018. Uppdraget var att arbeta fram ett förslag till en organisationsmodell för kansliet som är tydlig och ändamålsenlig samt har förutsättningar att effektivt uppfylla verksamhetsmål och erbjuder en god arbetsmiljö för personalen. Målet är att arbetet ska organiseras för att bli till så stor nytta som möjligt för stiftsnivån och stiftets pastorat och församlingar med en flexibilitets att klara nya förutsättningar och uppdrag. Besluten innebar att arbetet organiseras i fyra enheter och en ny chefsnivå inrättades med efterföljande rekrytering.

Ett omfattande arbete har lagts ned på rekrytering. Under året har fyra anställda tillträtt på

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

inrättade och budgeterade tjänster samtidigt som två medarbetare slutat sina anställningar.

Stiftsbidrag

Grunderna för tilldelning av stiftsbidrag ändras från och med 2018. Större delen av stiftsbidraget utgjordes av ytabidrag. Detta bidrag kommer i fortsättningen att betalas direkt till respektive enhet och inte via stiftet. Stiftet har under åren lämnat betydligt mer i bidrag än vad som erhöles. Det innebär att våra nettokostnader minskar samtidigt som vissa enheter i stiftet får minskat bidrag. Det nya inomkyrkliga utjämnningssystemet skall vara helt genomförd år 2021 och förändringen får genomslag med 25 % år 2018, 50 % år 2019, 75 % år 2020.

Gemensamt ansvar och kyrkunderhållsbidrag

År 2018 var startskottet för det stora och genomgripande arbetet under samlingsnamnet "Gemensamt ansvar" som syftar till effektivare, billigare och än mer kvalitativ förvaltning av Svenska kyrkans fastighetsbestånd. Under 2018 genomfördes det första steget, nämligen att kartlägga, mäta upp och registrera samtliga byggnader i församlingarna i ett centralt och gemensamt fastighetsregister. Härnösands stift främjade genom utbildning och valbara stöd. Antingen kunde man få ekonomiskt bidrag för att mäta själva eller så kunde man få externt konsultstöd. Vi konstaterar att det i Härnösands stift har inrapporterats drygt 1 300 byggnader i Svenska kyrkans fastighetsregister.

För stiftet innebär det att vi inte längre får det kyrkobyggnadsbidrag som vi kunde nyttja på valfritt sätt, där stiftet de flesta åren har betalat ut mer än vad som erhöles. I stället får stiftet ett kyrkunderhållsbidrag, 6 900 tkr, där stiftet får utnyttja upp till 20% för att täcka egna kostnader. Resterande del skall betalas till de ekonomiska enheter som har kostnader för underhåll av kyrkorna. Stiftet fick dessutom medel, 1 260 tkr, för extrainsatser avseende det fastighetsregister som skall upprättas.

Finansiella instrument

Stiftet gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Gällande policy antogs under år 2017 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning anpassade efter nationella nivåns riktlinjer.

Vidare finns ett kapitalförvaltningsråd inrättat bestående av två stiftsstyrelseledamöter, ansvarig ekonom, en av stiftets jurister samt en extern finansiell rådgivare. Vid stiftsstyrelsens sammanträde i mars 2019 har beslutats att även stiftsdirektor skall ingå i rådet.

Vid utgången av 2018 hade stiftets långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 18 136 tkr (19 277 tkr) och marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till 0 tkr (0 tkr), totalt 18 136 tkr (19 277 tkr).

Långfristiga fordringar

Under 2014 investerade stiftet 25 mkr i en kapitalförsäkring. Kapitalförsäkringen innebär inget eget innehav av värdepapper för stiftet och har därför omklassificerats 2015. Kapitalförsäkringen har värderats till anskaffningsvärde med avtalad löptid till 2024-07-01. Vid utgången av 2018 uppgick kapitalförsäkringens beräknade försäkringskapital till 30 662 tkr (29 508 tkr) innebärande en realiserad värdeförändring uppgående till 5 662 tkr (4 508 tkr).

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Framtida utveckling

tkr	Plan 2021	Plan 2020	Beslutat för 2019	Utfall 2018	Förändr mellan 2019 med 2018 (%)
Kyrkoavgift	56 805	56 962	57 226	57 713	-0,8

Miljöinformation

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Förvaltande stiftelser

Stiftet förvaltar 4 (4) stiftelser med totalt utgående eget kapital om 12,3 mkr (12,7 mkr).

Eget kapital

Stiftet ska lämna en specifikation som ska visa dels räkenskapsårets förändringar i varje post i eget kapital och räkenskapsårets resultat. Följande uppgifter skall, i förekommande fall, framgå; effekter av retroaktiv tillämpning och rättelser av fel enligt K3 kapitel 10, förändringar i redovisade värden på tillgångar och skulder samt omföringar mellan poster inom eget kapital.

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2017-12-31	122 942	-559	122 383
Omföring av föregående års resultat	-559	559	
Årets resultat		2 661	2 661
Eget kapital 2018-12-31	122 383	2 661	125 044

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Resultaträkning

	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1		
Kyrkoavgift		57 713	55 134
Erhållen inomkyrklig utjämning	2	39 949	46 838
Erhållna gåvor	3	35	33
Erhållna bidrag	4	2 581	2 250
Nettoomsättning	5	8 248	8 070
Övriga verksamhetsintäkter		123	106
Summa verksamhetens intäkter		108 649	112 431
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-32 320	-45 238
Övriga externa kostnader	6, 7	-30 220	-28 064
Personalkostnader	8	-41 169	-39 874
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	9, 10	-1 499	-1 458
Summa verksamhetens kostnader		105 208	-114 634
Verksamhetens resultat		3 441	-2 203
Resultat från finansiella investeringar	11		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		-813	1 394
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		38	266
Räntekostnader och liknande resultatposter		-5	-16
Summa resultat från finansiella investeringar		-780	1 644
Resultat efter finansiella poster		2 661	-559
Årets resultat		2 661	-559

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Balansräkning

Tillgångar	Not	2018-12-31	2017-12-31
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	9	7 911	7 326
Inventarier, verktyg och installationer	10	1 745	1 884
		9 656	9 210
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Långfristiga värdepappersinnehav	12	18 136	19 277
Långfristiga fordringar	13	25 000	25 000
		43 136	44 277
Summa anläggningstillgångar		52 792	53 487
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		3 351	3 514
Övriga fordringar		2 348	3 790
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	3 036	3 121
		8 735	10 425
Kassa och bank	15	88 514	79 245
Summa omsättningstillgångar		97 249	89 670
Summa tillgångar		150 041	143 157
Eget kapital & skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		122 383	122 942
Årets resultat		2 661	-559
Summa eget kapital		125 044	122 383
Avsättningar			
Avsättningar	16	1 640	1 779
Summa avsättningar		1 640	1 779
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 259	3 696
Skatteskuld		143	27
Övriga skulder		3 566	4 995
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	14 389	10 277
Summa kortfristiga skulder		23 357	18 995
Summa eget kapital & skulder		150 041	143 157

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Kassaflödesanalys

	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	2 661	-559
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	3 050	684
Minskning/ökning av avsättningar	-139	372
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-	-16
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	5 572	481
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Minskning av kortfristiga fordringar	1 690	973
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	4 362	-395
Kassaflöde från den löpande verksamheten	11 624	1 059
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-1 945	-62
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	106
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-410	-353
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	-	9 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 355	8 691
Årets kassaflöde	9 269	9 750
Likvida medel vid årets början	79 245	69 495
Likvida medel vid årets slut	88 514	79 245

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995: 1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitte (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäkts redovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelningen grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlaget erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivå, dels i form av så kallad särskild utjämnings-

avgift från de stiftsvis förvaldade prästlönstillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år det avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förknippade med villkor. Intäktsredovisningen sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidraget fattas såvida det inte framgår av beslutet att bidraget skall finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, bidrag redovisas som eventalförpliktelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättning till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har en naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har en naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiften är befriade från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3: Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana inventarier som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet (kontorsmöbler undantagna) har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utträngs eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som *Övriga verksamhetsintäkter* respektive *Övriga verksamhetskostnader*.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsperiod används.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader.....10 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg.....3-5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehåser för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 3 7 där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsuppläsning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värderingen sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, långfristiga fordringar, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella instrument tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelse har reglerats eller på annat sätt upphört.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ned görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsuppläsning i förekommande fall.

Långfristiga värdepappersinnehav - portföljvärdering

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehåsa kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eventualförpliktelse

En eventualförpliktelse är:

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer

att bekräftas av att en eller flera osäkra framtids händelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller

- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Eventualtillgång

En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffar eller uteblir.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Not 2 Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämnning

	2018	2017
Erhållen inomkyrklig utjämnning		
Särskild utjämningsavgift	-	20 000
Stiftsbidrag	34 980	19 740
Övriga inomkyrkliga bidrag	4 969	7 098
	39 949	46 838
Lämnad inomkyrklig utjämnning		
Bidrag till församlingar i gles- och landsbygd	16 182	21 576
Kyrkobyggnadsbidrag	1 107	2 437
Bidrag till sjukhuskyrka	1 948	1 900
Bidrag till turistkyrka	878	860
Bidrag till konfirmationsverksamhet	1 009	1 116
Bidrag till universitet- och högskola	326	638
Bidrag till fängelsekyrka	823	759
Bidrag till flykting- och asylverksamhet	4 497	5 722
Bidrag till domkyrkoverksamhet	627	620
Bidrag till övrig församlingsverksamhet	3 936	5 356
Övriga inomkyrkliga bidrag	987	4 254
	32 320	45 238

Not 3 Erhållna gåvor

	2018	2017
Stiftskollekter till egen verksamhet	35	33
	35	33

Not 4 Erhållna bidrag

	2018	2017
Kyrkoantikvarisk ersättning, KAE	2 068	1 528
Bidrag från samiska missionen	-	158
Statliga bidrag	500	-
Övriga bidrag	13	564
	2 581	2 250

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Not 5 Nettoomsättning

	2018	2017
Förvaltningsuppdrag	6 866	6 875
Deltagaravgifter	1 112	1 100
Serrvicebyråttjänster	216	-
Övrigt	54	95
	8 248	8 070

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2018	2017
Kvalificerade revisorer		
PwC		
Revisionsuppdrag	210	194
Övriga tjänster	95	63
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	75	84
	380	341

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra, rådgivning eller annat som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision och granskning av kollekttränskaperna enligt kyrkoordningen. Allt annat är uppdrag.

Not 7 Operationella leasingavtal

	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter som skall erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal		
Förfaller till betalning inom ett år	2 499	2 302
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	10 958	9 569
Förfaller till betalning senare än fem år	-	2 562
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	2 419	2 515

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Avtalet om hyra av lokalerna för stiftskansliet löper fram till 31 december 2023. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på upp till fem år med möjlighet till utköp.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Not 8 Personal

	2018	2017
Medelantalet anställda		
Kvinnor	32	33
Män	17	19
Totalt medelantal anställda	49	52

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11. I uppgiften medelantal anställda ingår den personal som arbetar åt Egendomsförvaltningen, 7 (7). Även uppgifterna avseende löner anställda, pensionskostnader samt andra sociala avgifter enligt lag och avtal inkluderar denna personal.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare			
<i>Ledamöter i stiftsstyrelsen</i>			
Kvinnor		7	7
Män		4	4
Totalt		11	11
<i>Ledande befattningshavare</i>			
Kvinnor		1	1
Totalt		1	1
Löner, arvoden och andra ersättningar			
Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	1 444	1 322	
Anställda	24 461	23 147	
	25 905	24 469	

Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse med flera organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande			
Till ordförande i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med		1 048	1 005
Pensionskostnader och andra sociala avgifter			
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	2 602	2 574	
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	9 365	8 977	
	11 967	11 551	

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Not 9 Byggnader och mark

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	9 542	9 488
Inköp	1 557	54
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 099	9 542
Ingående avskrivningar	-2 216	-1 267
Årets avskrivningar	-972	-949
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 188	-2 216
Utgående redovisat värde	7 911	7 326

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 930	4 622
Inköp	388	8
Försäljningar och utrangeringar	-	-700
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 318	3 930
Ingående avskrivningar	-2 046	-2 237
Försäljningar och utrangeringar	-	700
Årets avskrivningar	-527	-509
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 573	-2 046
Utgående bokfört värde	1 745	1 884

Not 11 Resultat från finansiella investeringar

	2018	2017
<u>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</u>		
Räntor	-	25
Utdelning	738	685
Realisationsresultat vid försäljning	-	-90
Nedskrivning	-1 551	-
Återföring av nedskrivning	-	774
	-813	1 394
<u>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</u>		
Räntor	38	266
	38	266

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Not 12 Värdepappersinnehav

	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Noterade aktier och aktiefonder	19 075 (18 665)	18 136 (19 277)	18 136 (19 277)
Noterade räntebärande värdepapper	1 030 (1 030)	0 (0)	0 (0)
Summa	20 105 (19 695)	18 136 (19 277)	18 136 (19 277)
Kortfristiga placeringar			
Onoterade kortfristiga placeringar	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Övriga kortfristiga placeringar	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Summa	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Summa värdepappersinnehav	20 105 (19 695)	18 136 (19 277)	18 136 (19 277)

	2018-12-31	2017-12-31
Långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	19 695	19 342
Investeringar under året	410	353
Omklassificeringar	-	9 090
Försäljning/avyttringar	-	-9 090
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	20 105	19 695
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-418	-1 086
Årets förändringar		
Omklassificering	-	-106
Återföring nedskrivningar	-	774
Nedskrivningar	-1 551	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 969	-418
Utgående bokfört värde	18 136	19 277

Not 13 Långfristiga fordringar

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	25 000	25 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	25 000	25 000

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyror	-	572
Försäkringspremier	46	18
Upplupen Kyrkoantikvarisk ersättning	2 761	1 538
Upplupna ränteintäkter	38	265
Upplupna förvaltningsintäkter	-	329
Upplupen försäkringsersättning	114	-
Övriga poster	77	399
	3 036	3 121

Not 15 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 76 814 tkr (72 680 tkr) behållning på det sk kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av en sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 16 Avsättningar

	2018-12-31	2017-12-31
Förmånsbestämd tjänstepension		
Nya avsättningar	1 640	1 779
Avsättning vid årets början	1 779	1 407
Ianspråktaget belopp	-1 679	-1 069
Återfört outnyttjat belopp	-100	-338
Avsättning vid årets slut	1 640	1 779

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 39,1 tkr (2018) under vissa förutsättningar rätt till förmåns bestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för inkomståret 2018 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning. Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner	670	602
Upplupna semesterlöner	2 408	2 438
Upplupna sociala avgifter	901	847
Upplupna kyrkobyggnadsbidrag	1 406	4 082
Upplupna övriga bidrag till församlingar/pastorat	1 200	1 325
Villkorade bidrag	6 431	-
Övriga poster	1 373	983
	14 389	10 277

Not 18 Eventualförpliktelser

	2018	2017
I budgeten beslutade bidrag till utomstående	37 488	41 436

Not 19 Eventualtillgångar

	2018	2017
Kyrkostyrelsen har under 2018 beslutat om ramarna för bland annat stiftsbidrag och kyrko- underhållsbidrag till Härnösands stift för 2019	38 683	41 650

Årsredovisning för Härnösands stift räkenskapsåret 2018

Härnösands stift Årsredovisning för 2018

Härnösand 20189-04-17

Eva Nordung Byström
Biskop, stiftsstyrelsens ordförande

Christina Andersson

Marianne Eriksson

Camilla Ersson

Ingrid Flodin

Christer Gelfgren

Leif Grip

Leif Nilsson

Kenneth Norberg

Gudrun Olsson

Birgitta Sedin

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-04-24

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

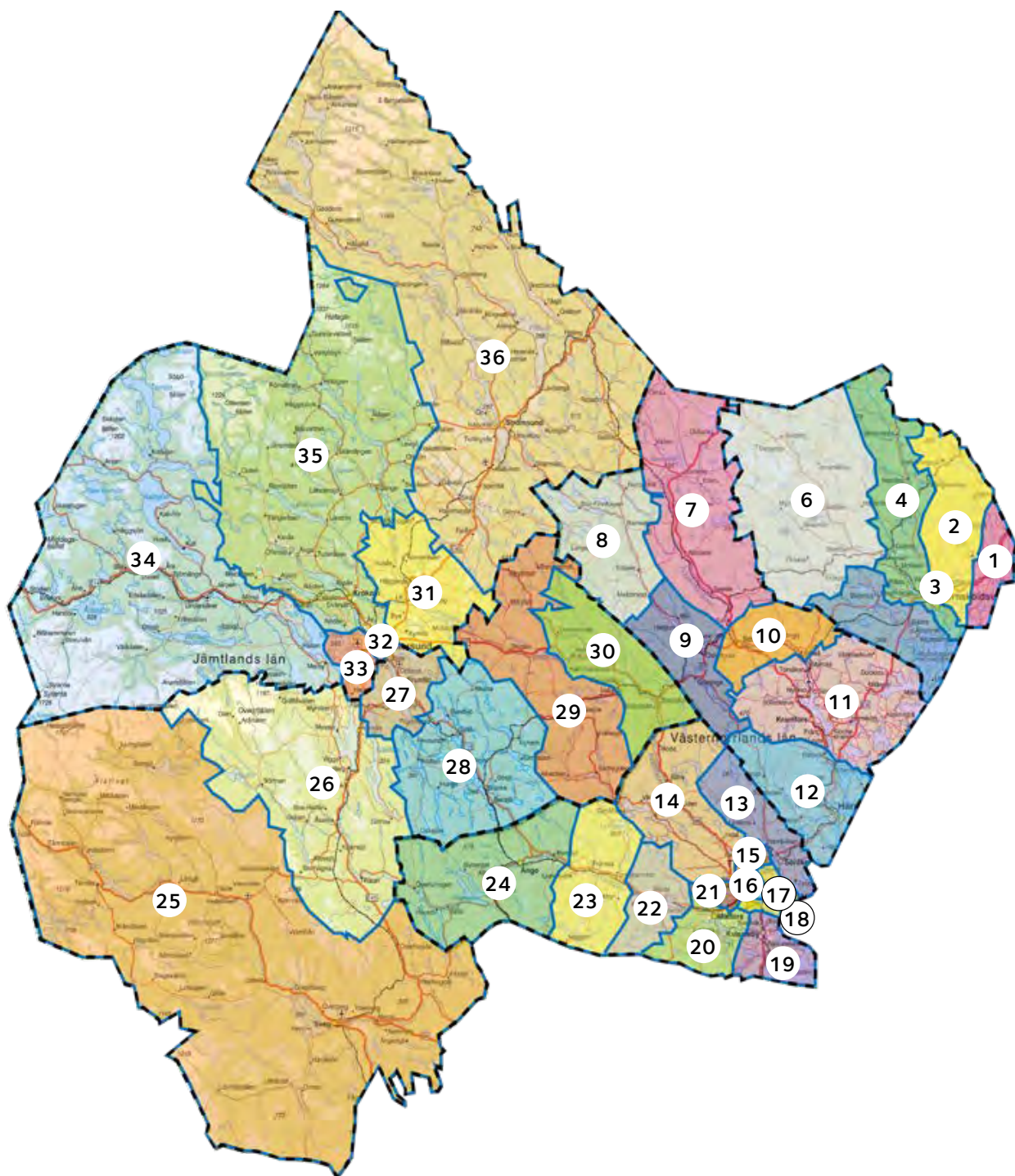
Thomas Åhlund
Auktoriserad revisor

Maud Eriksson

Rolf Larsson

Martin Nilsson

Lena Brunzell

Församlingar och pastorat i Härnösands stift 2018

ÖRNSKÖLDSVIKS KONTRAKT

1. Grundsunda församling
2. Arnäs, Gideå och Trehörningsjö pastorat
3. Örnköldsviks församling
4. Själevad, Mo och Björna pastorat
5. Nätra-Sidensjö pastorat
6. Anundsjö-Skorpeds pastorat

ÅDALENS KONTRAKT

7. Ådals-Liden, Junsele, Resele och Eds pastorat
8. Ramsele-Edsele församling
9. Långsele, Graninge och Helgums pastorat
10. Sollefteå-Boteå pastorat (*Sollefteå, Multrå-Sånga, Boteå, Överlänäs*)
11. Kramfors pastorat (*Nordingrå, Ullånger, Vibyggerå, Nora-Skog, Gudmundrå, Ytterlänäs, Torsåker, Dal, Styrnäs, Bjärtrå*)
12. Härnösands pastorat (*Härnösands domkyrkoförsamling, Säbrå, Häggdånger, Hemsö, Stigsjö, Högsjö, Viksjö*)

MEDELPADS KONTRAKT

13. Hässjö-Ljustorp-Tynderö pastorat
14. Indalens pastorat (*Indal, Sättna, Liden, Holm*)
15. Timrå församling
16. Sköns församling
17. Sundsvalls församling
18. Alnö församling
19. Njurunda församling
20. Tuna-Attmars församling
21. Selångers församling
22. Stöde församling
23. Torps församling
24. Borgsjö-Haverö församling

SÖDRA JÄMTLAND-HÄRJEDALENS KONTRAKT

25. Härjedalens pastorat (*Tännäs-Ljusnedal, Hedebygden, Svegsbygden, Ytterhogdal, Överhogdal och Ångersjö*)
26. Södra Jämtlands pastorat (*Berg, Åsarne, Oviken-Myssjö, Hackås, Rätan-Klövsjö*)
27. Brunflo, Lockne, Marieby och Näs pastorat
28. Bräcke-Revsund pastorat (*Revsund, Sundsjö, Bodsjö, Bräcke-Nyhem*)
29. Håsjö pastorat (*Hällesjö-Håsjö, Stugun, Borgvattnet*)
30. Fors och Ragunda pastorat

NORRA JÄMTLANDS KONTRAKT

31. Häggenås-Lit-Kyrkås församling
32. Östersunds församling
33. Frösö, Sunne och Norderö församling
34. Åre pastorat (*Åre, Undersåker och Kall, Västra Storsjöbygden*)
35. Krokoms pastorat (*Offerdal-Alsen, Föllingebygden, Rödön, Näskott, Aspås och Ås*)
36. Strömsunds pastorat (*Ström-Alanäs, Gåxsjö, Hammerdal, Fjällsjö, Bodum, Tåsjö, Frostviken*)

Svenska kyrkan
HÄRNÖSANDS STIFT

Tjänsteutlåtande

Årsredovisning 2018 för stiftet

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-04-10
MÖTESINSTANS STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-05-23--24	DAGORDNINGSNUMMER 7.	TYP AV ÄRENDE Beslutsärenden
HANDLÄGGARE Lennart Sjölund	ÄRENDENUMMER S 2019-0175	
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att fastställa årsredovisning för Härnösands stift, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att bereda årsredovisningen 2018 för Härnösands stift. Redovisat resultat är 3,5 miljoner kr bättre än prognos och 7,7 miljoner kr bättre än det budgeterade resultatet.

Årsredovisningen presenteras i sin helhet i bilagt förslag.

Bakgrund/överbäganden

Redovisat resultat är 3,5 miljoner kr bättre än prognos och 7,7 miljoner kr bättre än det budgeterade resultatet. Prognosen ligger till grund för den reviderade budget som stiftsfullmäktige fattade beslut om vid sammanträdet i november.

Följande verksamheter har avvikelse mot prognosen, väsentliga belopp anges nedan:

- Främjande av församlingslivet 2,6 mkr, varav stiftsstyrelsen till förfogande 0,8 mkr, barn och unga 0,7 mkr och strukturbidrag/verksamhetsförstärkning 0,5 mkr.
- Organisatoriska förutsättningar 3,3 mkr, varav byggnader 1,4 mkr, indelningsarbete/pastoratsbildning 1,0 mkr, och studerande till kyrklig tjänst 0,8 mkr.
- Finansiella intäkter och kostnader -2,1 mkr. Stor negativ avvikelse på grund av kraftig nedgång på börsen i slutet av året, efter lagd prognos.
- Styrning och ledning -0,1 mkr.
- Stödfunktionen -0,2 mkr.

Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 60 miljoner kr. Eget kapital överstiger fastställt målkapital med 65 miljoner kr.

Grunderna för tilldelning av stiftsbidrag har ändrats från och med 2018. Större delen av stiftsbidraget utgörs av ytbidrag. Detta bidrag kommer i fortsättningen att betalas till respektive enhet och inte via stiftet. Stiftet har under åren lämnat betydligt mer i bidrag än vad som erhållits. Det innebär att nettokostnaderna minskar samtidigt som vissa enheter i stiftet får minskat bidrag. Det nya inomkyrkliga utjämningsystemet skall vara genomfört 2021 och förändringen får genomslag med 25 % år 2018, 50 % år 2019 och 75 % år 2020.

Tjänsteutlåtande

Revisionens uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Härnösands stifts finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Barnkonsekvensanalys

Hen barnkonsekvensanalys är utförd. Ärendet bedöms inte ha någon direkt påverkan på barnrättsperspektivet.

Styrdokument

- Gällande lagar och förordningar på området
- Kyrkoordningen
- Svenska kyrkans bestämmelser
- KRED och medelförvaltningspolicy
- Svenska kyrkans kollektivavtal
- Policy om jämställdhet, mångfald och likabehandling
- Resepolicy
- Representationspolicy

Bilagor

- Årsredovisning för räkenskapsåret 2018
- Protokoll arbetsutskottet den 26 mars 2019

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-04-17

08:30 – 11:45

Biskopsgården, Härnösand

§ 20

S 2019-0175

Årsredovisning 2018 för stiftet

Beslut

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att fastställa årsredovisning för Härnösands stift, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att bereda årsredovisningen 2018 för Härnösands stift. Redovisat resultat är 3,5 miljoner kr bättre än prognos och 7,7 miljoner kr bättre än det budgeterade resultatet.

Årsredovisningen presenteras i sin helhet i bilagt förslag.

Överläggning

Lennart Sjölund, ekonom med verksamhetsansvar, föredrar årsredovisningen för stiftet 2018 med aktuella avvikelser. Redovisningen sker i samma form som föregående år och följer direktiven från KRED – Kyrkans redovisningsråd. Nytt är de nya villkorade bidraget KUB.

Årsredovisningen är i stort sett oförändrad från behandlingen i arbetsutskottet. Resultatet med avvikelser redovisas i sin helhet i bilaga.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2018 för stiftet
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 23, 2019

Expedieras till: akten, Lennart Sjölund

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

S 2019-0215 1.1

Härnösands stift
Org nr 252010-0104

Årsredovisning för räkenskapsåret 2018

Stiftsstyrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	9
- balansräkning	10
- kassaflödesanalys	12
- noter	13

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor, tkr. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Uppgift och verksamhet

Härnösands stifts (252010-0104) grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission samt förvaltning. Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bland annat tillsyn över de som är vigda till uppdrag i kyrkan. Stiftet ska också verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning, tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag samt förvalta prästlönstillgångarna.

Stiftet har sitt säte i Härnösands kommun.

Den kyrkliga indelningen

Svenska kyrkan är en evangelisk-luthersk folkkyrka. I denna kyrka är alla välkomna att vara med. Svenska kyrkan har rum för alla såväl för den sökande och tvivlande som för den trosvisse. Det är en styrka att den personliga tron inte prövas av någon annan människa. Svenska kyrkan som organisation har förändrats genom århundradena men uppgiften har alltid varit densamma - att vara en plats för mötet mellan Gud och människa.

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan och stiftet har relationer till kyrkor i andra länder och världsdelar. Svenska kyrkans verksamhet finansieras till övervägande del genom den kyrkoavgift som alla medlemmar som har beskattningsbara inkomster betalar.

Svenska kyrkan har 13 stift. Den 31 december 2018 hade Svenska kyrkan 5,9 miljoner medlemmar, 57,8 % av befolkningen. Härnösands stift hade vid samma tidpunkt 256 054 medlemmar, 68,2 % av befolkningen.

Svenska kyrkans grundläggande arbete utförs i församlingarna. Härnösands stift bestod 2018 av 98 församlingar (98) fördelat på 36 ekonomiska enheter (46) och 5 kontrakt (8) i Västernorrlands och Jämtlands län.

Organisation

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ, består av 59 ledamöter, och sammanträder minst 2 gånger per år. Stiftsstyrelsen är stiftets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Stiftsstyrelsen har utsett ett arbetsutskott som förbereder stiftsstyrelsens sammanträde och ärenden till stiftsstyrelsen. Stiftsstyrelsen genomförde 7 sammanträden 2018. Stiftsfullmäktige har tillsatt en Egendomsnämnd med uppgift att besluta om prästlönstillgångarna. Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att det finns en biskop i ledning för stiftet.

I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Domkapitlet ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Till domkapitlet utser stiftsfullmäktige en ledamot som är eller har varit domare samt tre övriga ledamöter. I varje kontrakt finns en kontraktsprost som utses av biskopen.

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

3(25)

Utöver gällande lagstiftning och förordningar tillämpar stiftet inomkyrkliga regelverk såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), KRED och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar stiftet Svenska kyrkans kollektivavtal. Stiftet har även upprättat olika typer av policys för t.ex. jämställdhet, inköp, representation och resor.

<u>Främjande av ändamålet</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Antal biskopsvisitationer	5	1	4	2	3
Antal kontraktsprostvisitationer	-	2	4	3	2
Antal pastorsadjunkter	2	5	5	3	5
Antal anordnade kurser	79	93	87	69	86
Antal deltagare i kurser	3 095	2 643	2 182	3 102	3 251
Antal enheter anslutna till Gemensam IT-plattform, GIP	17	26	20	20	15
Antal enheter anslutna till Gemensam Telefoni-plattform, GTP	21	27	29	28	27
Antal enheter anslutna till Gemensamma Administrativa System, GAS	2	1	1	1	1
Antal enheter anslutna till Förvaltarverktyget DEDU	9	9	5	-	-
Antalet enheter inventerade i DEDU	36	46	36	10	-

Resultat och ställning

Redovisat resultat uppgår till 2,6 mkr vilket är 3,5 mkr bättre än prognos och 7,7 mkr bättre än det budgeterade resultatet. Prognosen ligger till grund för den reviderade budget som stiftsfullmäktige fattade beslut om vid sammanträdet i november.

Följande verksamheter har avvikelser mot prognosen, väsentliga belopp anges nedan:

- Främjande av församlingslivet 2,6 mkr, varav stiftsstyrelsen till förfogande 0,8 mkr, barn och unga 0,7 mkr och strukturbidrag/verksamhetsförstärkning 0,5 mkr.
- Organisatoriska förutsättningar 3,3 mkr, varav byggnader 1,4 mkr, indelningsarbete/pastoratsbildning 1,0 mkr och studerande till kyrklig tjänst 0,8 mkr.
- Finansiella intäkter och kostnader -2,1 mkr. Stor negativ avvikelse på grund av kraftig nedgång på börsen i slutet av året, efter lagd prognos.
- Styrning och ledning -0,1 mkr.
- Stödfunktionen -0,2 mkr.

Målsatt kapital

Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 60 mkr. Eget kapital överstiger fastställt målsatt kapital med 65 mkr.

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

4(25)

<u>Flerårsöversikt</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
<u>Allmänna förutsättningar</u>					
Tillhöriga per den 31 december (antal)	256 054	260 797	267 228	272 745	276 990
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna)	% 68,2	69,5	71,5	73,5	74,9
Kyrkoavgift	% 0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Medelantal anställda, inklusive Egendomsförvaltningen och pastorsadjunkter	49	52	49	47	48
därav kanslipersonal exkl Egendomsförvaltningen och pastorsadjunkter	40	40	36	36	34
<u>Resultat (tkr)</u>					
Verksamhetens intäkter	108 649	112 430	108 161	104 382	102 773
Verksamhetens kostnader	-105 208	-114 633	-108 044	-103 605	-113 022
Resultat från finansiella investeringar	-780	1 644	1 846	224	4 227
Årets resultat	2 661	-559	1 963	1 001	-6 022
Kyrkoavgift (tkr)	57 713	55 134	53 171	53 624	52 058
- varav slutavräkning (tkr)	2 739	1 584	936	1 658	759
Personalkostn/verksamhet intäkter	% 37,9	35,4	33,4	33,7	35,5
Av- och nedskrivn/verksamhet intäkter	% 1,4	1,3	1,1	0,6	0,2
<u>Ekonomisk ställning</u>					
Fastställt mål för egna kapitalets storlek (tkr)	60 000	60 000	60 000	60 000	50 000
Eget kapital (tkr)	125 044	122 383	122 942	120 979	119 978
Soliditet	% 83,3	85,5	85,5	84,0	84,4
Värdesäkring av eget kapital	% 2,2	neg	1,6	0,8	neg
Likviditet	% 416,0	472,1	463,5	233,8	279,4

Definitioner

* Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

* Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter

* Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetsintäkter

* Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen)

* Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

* Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

Väsentliga händelser under räkenskapsåret*Främjande av församlingslivet*

Efter flera års förberedelse, remissrundor, debatter och många möten så klubbade Kyrkomötet en ny kyrkohandbok som trädde i kraft Pingsten 2018. Stiftet satsade på introduktionsdagar där såväl liturgin som musiken i kyrkohandboken lyftes fram. 2018 präglades det flerspråkiga området framför allt av insatser inom det samiska området, dels genom utgivning av Sjeltje en bok om sydsamiska kyrkplatser och dels av Staare - firade 100-årsjubileum sedan första sametinget i Östersund.

Selångers församling erhöll 500 tkr i bidrag till det Pilgrimscenter som är under uppbyggnad och etapp ett invigdes i juni.

Organisatoriska förutsättningar

Från den 1 januari 2018 bildades ytterligare fyra pastorat. Härnösands pastorat bildades av Härnösands domkyrkoförsamling och Härnösands landsförsamlingars pastorat. Kramfors pastorat bildades av församlingarna i Gudmundrå, Nora-Skog och Nordingrå samt pastoraten i Ullånger Vibyggerå och Ådalsbygden. Åre pastorat bildades av församlingarna i Åre och Västra Storsjöbygden samt Undersåker och Kall pastorat. Krokoms pastorat bildades av pastoraten i Offerdal-Alsen och Rödön samt Föllingebygdens församling. Härnösands stift består därefter av 36 ekonomiska enheter.

Stiftsstyrelsen fattade i februari 2018 beslut om vilka kriterier som ska gälla för de nya pastorat som bildas framöver. Bland annat ska de bestå av minst 10 000 kyrkotillhöriga och kunna ha anställda inom kyrkans fyra profilyrken samt ha kapacitet för den förvaltning som åligger en självständig enhet inom Svenska kyrkan. Beslutet föranledde ett antal samråd om framtida indelning i stiftet. En utredning gällande framtida indelning inom Sollefteå kommun slutfördes.

Från den 1 januari 2018 reducerades antalet kontrakt från åtta till fem. I Ångermanland och Jämtland-Härjedalen finns två kontrakt vardera medan Medelpad består av ett kontrakt.

Administrativ samverkan

De sammanlagda kostnaderna åren 2011-2018 för administrativ samverkan uppgår till ca 20 mkr och har till största delen finansierats med riktat församlingsbidrag (RFB) från Svenska kyrkan på nationell nivå. Under 2018 har stiftet haft kostnader om 3,4 mkr som bl a finansierats med kvarstående riktat församlingsbidrag 1,2 mkr, vilket innebär att stiftet vid utgången av 2018 har använt samtliga erhållna RFB-medel.

Servicebyråverksamhet

Under året har ett gemensamt projekt startat tillsammans med Luleå stift om utredning av en gemensam servicebyrå "Servicebyrå Norr" och två nya enheter ansluter sig från och med 2019.

Biskopsgården

Under hösten utfördes dräneringsarbeten medan parkeringsplatserna planeras för våren 2019. Biskopsgården innehas för stiftets verksamhet och bokfört värde vid utgången av 2018 uppgår till ca 7,9 mkr.

Arbetsorganisationen

Den nya arbetsorganisationen trädde i kraft i januari 2018. Uppdraget var att arbeta fram ett förslag till en organisationsmodell för kansliet som är tydlig och ändamålsenlig samt har förutsättningar att effektivt uppfylla verksamhetsmål och erbjuder en god arbetsmiljö för personalen. Målet är att arbetet ska organiseras för att bli till så stor nytta som möjligt för stiftsnivån och stiftets pastorat och församlingar med en flexibilitet att klara nya förutsättningar och uppdrag. Besluten innebär att arbetet organiseras i fyra enheter och en ny chefsnivå inrättades med efterföljande rekrytering.

Ett omfattande arbete har lagts ned på rekrytering. Under året har fyra anställda tillträtt på inrättade och budgeterade tjänster samtidigt som två medarbetare slutat sina anställningar.

Stiftsbidrag

Grunderna för tilldelning av stiftsbidrag ändras från och med 2018. Större delen av stiftsbidraget utgjordes av ytbidrag. Detta bidrag kommer i fortsättningen att betalas direkt till respektive enhet och inte via stiftet. Stiftet har under åren lämnat betydligt mer i bidrag än vad som erhållits. Det innebär att våra nettokostnader minskar samtidigt som vissa enheter i stiftet får minskat bidrag. Det nya inomkyrkliga utjämningsystemet skall vara helt genomförd år 2021 och förändringen får genomslag med 25% år 2018, 50% år 2019, 75% år 2020.

Gemensamt ansvar och kyrkounderhållsbidrag

År 2018 var startskottet för det stora och genomgripande arbetet under samlingsnamnet ”Gemensamt ansvar” som syftar till effektivare, billigare och än mer kvalitativ förvaltning av Svenska kyrkans fastighetsbestånd. Under 2018 genomfördes det första steget, nämligen att kartlägga, mäta upp och registrera samtliga byggnader i församlingarna i ett centralt och gemensamt fastighetsregister. Härnösands stift främjade genom utbildning och valbara stöd. Antingen kunde man få ekonomiskt bidrag för att mäta själva eller så kunde man få externt konsultstöd. Vi konstaterar att det i Härnösands stift har inrapporterats drygt 1 300 byggnader i Svenska kyrkans fastighetsregister.

För stiftet innebär det att vi inte längre får det kyrkobyggnadsbidrag som vi kunde nyttja på valfritt sätt, där stiftet de flesta åren har betalat ut mer än vad som erhållits. I stället får stiftet ett kyrkounderhållsbidrag, 6 900 tkr, där stiftet får utnyttja upp till 20% för att täcka egna kostnader. Resterande del skall betalas till de ekonomiska enheter som har kostnader för underhåll av kyrkorna. Stiftet fick dessutom medel, 1 260 tkr, för extrainsatser avseende det fastighetsregister som skall upprättas.

Finansiella instrument

Stiftet gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Gällande policy antogs under år 2017 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning anpassade efter nationella nivåns riktlinjer.

Vidare finns ett kapitalförvaltningsråd inrättat bestående av två stiftsstyrelseledamöter, ansvarig ekonom, en av stiftets jurister samt en extern finansiell rådgivare. Vid stiftsstyrelsens sammanträde

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

7(25)

i mars 2019 har beslutats att även stiftsdirektor skall ingå i rådet.

Vid utgången av 2018 hade stiftets långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 18 136 tkr (19 277 tkr) och marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till 0 tkr (0 tkr), totalt 18 136 tkr (19 277 tkr).

Långfristiga fordringar

Under 2014 investerade stiftet 25 mkr i en kapitalförsäkring. Kapitalförsäkringen innebär inget eget innehav av värdepapper för stiftet och har därför omklassificerats 2015. Kapitalförsäkringen har värderats till anskaffningsvärde med avtalad löptid till 2024-07-01. Vid utgången av 2018 uppgick kapitalförsäkringens beräknade försäkringskapital till 30 662 tkr (29 508 tkr) innebärande en orealiserad värdeförändring uppgående till 5 662 tkr (4 508 tkr).

Framtida utveckling

	<u>Plan 2021</u>	<u>Plan 2020</u>	Beslutat för <u>2019</u>	<u>Utfall 2018</u>	Förändr mellan 2019 <u>och 2018 (%)</u>
Kyrkoavgift	56 805	56 962	57 226	57 713	-0,8

Miljöinformation

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 4 (4) stiftelser med totalt utgående eget kapital om 12,3 mkr (12,7 mkr).

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

8(25)

Eget kapital

Stiftet ska lämna en specifikation som ska visa dels räkenskapsårets förändringar i varje post i eget kapital och räkenskapsårets resultat. Följande uppgifter skall, i förkommande fall, framgå; effekter av retroaktiv tillämpning och rättelser av fel enligt K3 kapitel 10, förändringar i redovisade värden på tillgångar och skulder samt omföringar mellan poster inom eget kapital.

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2017-12-31	122 942	- 559	122 383
Omföring av föregående års resultat	- 559	559	
Årets resultat		2 661	2 661
Eget kapital 2018-12-31	122 383	2 661	125 044

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

9(25)

Resultaträkning	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1		
Kyrkoavgift		57 713	55 134
Erhållen inomkyrklig utjämning	2	39 949	46 838
Erhållna gåvor	3	35	33
Erhållna bidrag	4	2 581	2 250
Nettoomsättning	5	8 248	8 070
Övriga verksamhetsintäkter		123	106
Summa verksamhetens intäkter		108 649	112 431
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-32 320	-45 238
Övriga externa kostnader	6, 7	-30 220	-28 064
Personalkostnader	8	-41 169	-39 874
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	9, 10	-1 499	-1 458
Summa verksamhetens kostnader		-105 208	-114 634
Verksamhetens resultat		3 441	-2 203
Resultat från finansiella investeringar	11		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		-813	1 394
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		38	266
Räntekostnader och liknande resultatposter		-5	-16
Summa resultat från finansiella investeringar		-780	1 644
Resultat efter finansiella poster		2 661	-559
Årets resultat		<u>2 661</u>	<u>-559</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

10(25)

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	9	7 911	7 326
Inventarier, verktyg och installationer	10	1 745	1 884
		<u>9 656</u>	<u>9 210</u>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Långfristiga värdepappersinnehav	12	18 136	19 277
Långfristiga fordringar	13	25 000	25 000
		<u>43 136</u>	<u>44 277</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>52 792</u>	<u>53 487</u>
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		3 351	3 514
Övriga fordringar		2 348	3 790
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	3 036	3 121
		<u>8 735</u>	<u>10 425</u>
Kassa och bank	15	88 514	79 245
Summa omsättningstillgångar		<u>97 249</u>	<u>89 670</u>
Summa tillgångar		<u>150 041</u>	<u>143 157</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

11(25)

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		122 383	122 942
Årets resultat		2 661	-559
Summa eget kapital		<u>125 044</u>	<u>122 383</u>
Avsättningar			
Avsättningar	16	<u>1 640</u>	<u>1 779</u>
Summa avsättningar		<u>1 640</u>	<u>1 779</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 259	3 696
Skatteskuld		143	27
Övriga skulder		3 566	4 995
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	<u>14 389</u>	<u>10 277</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>23 357</u>	<u>18 995</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>150 041</u>	<u>143 157</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

12(25)

Kassaflödesanalys	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	2 661	-559
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	3 050	684
Minskning/ökning av avsättningar	-139	372
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-	-16
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	5 572	481
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Minskning av kortfristiga fordringar	1 690	973
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	4 362	-395
Kassaflöde från den löpande verksamheten	11 624	1 059
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-1 945	-62
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	106
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-410	-353
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	-	9 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 355	8 691
 Årets kassaflöde	 9 269	 9 750
Likvida medel vid årets början	79 245	69 495
Likvida medel vid årets slut	88 514	79 245

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelningen grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år det avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förknippade med villkor. Intäktsredovisningen sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidraget fattas såvida det inte framgår av beslutet att bidraget skall finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, bidrag redovisas som eventalförpliktelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättning till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har en naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har en naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiften är befriade från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana inventarier som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet (kontorsmöbler undantagna) har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsperiod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	3-5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värderingen sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, långfristiga fordringar, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella instrument tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ned görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Långfristiga värdepappersinnehav - portföljvärdering

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eventualförpliktelse

En eventualförpliktelse är

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtids händelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller

- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Eventualtillgång

En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffar eller uteblir.

Not 2 Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämning

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Särskild utjämningsavgift	-	20 000
Stiftsbidrag	34 980	19 740
Övriga inomkyrkliga bidrag	4 969	7 098
	<u>39 949</u>	<u>46 838</u>
 Lämnad inomkyrklig utjämning		
Bidrag till församlingar i gles- och landsbygd	16 182	21 576
Kyrkobyggnadsbidrag	1 107	2 437
Bidrag till sjukhuskyrka	1 948	1 900
Bidrag till turistkyrka	878	860
Bidrag till konfirmationsverksamhet	1 009	1 116
Bidrag till universitet- och högskola	326	638
Bidrag till fängelsekyrka	823	759
Bidrag till flykting- och asylverksamhet	4 497	5 722
Bidrag till domkyrkoverksamhet	627	620
Bidrag till övrig församlingsverksamhet	3 936	5 356
Övriga inomkyrkliga bidrag	987	4 254
	<u>32 320</u>	<u>45 238</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

18(25)

Not 3 Erhållna gåvor

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stiftskollekter till egen verksamhet	35	33
	<u>35</u>	<u>33</u>

Not 4 Erhållna bidrag

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Kyrkoantikvarisk ersättning, KAE	2 068	1 528
Bidrag från samiska missionen	-	158
Statliga bidrag	500	-
Övriga bidrag	13	564
	<u>2 581</u>	<u>2 250</u>

Not 5 Nettoomsättning

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Förvaltningsuppdrag	6 866	6 875
Deltagaravgifter	1 112	1 100
Servicebyråttjänster	216	-
Övrigt	54	95
	<u>8 248</u>	<u>8 070</u>

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Kvalificerade revisorer</u>		
PwC		
Revisionsuppdrag	210	194
Övriga tjänster	95	63
<u>Övriga valda revisorer</u>		
Revisionsuppdrag	75	84
	<u>380</u>	<u>341</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

19(25)

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra, rådgivning eller annat som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision och granskning av kollektträkskaperna enligt kyrkoordningen. Allt annat är uppdrag.

Not 7 Operationella leasingavtal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Framtida minimileaseavgifter som skall erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal		
Förfaller till betalning inom ett år	2 499	2 302
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	10 958	9 569
Förfaller till betalning senare än fem år	-	2 562
<i>Under perioden kostnadsförda leasingavgifter</i>	2 419	2 515

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Avtalet om hyra av lokalerna för stiftskansliet löper fram till 31 december 2023. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på upp till fem år med möjlighet till utköp.

Not 8 Personal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u><i>Medelantalet anställda</i></u>		
Kvinnor	32	33
Män	17	19
	—	—
Totalt medelantal anställda	<u>49</u>	<u>52</u>

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11. I uppgiften medelantal anställda ingår den personal som arbetar åt Egendomsförvaltningen, 7 (7). Även uppgifterna avseende löner anställda, pensionskostnader samt andra sociala avgifter enligt lag och avtal inkluderar denna personal.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare

Ledamöter i stiftsstyrelsen		
Kvinnor	7	7
Män	4	4
	—	—
Totalt	11	11

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

20(25)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Ledande befattningshavare		
Kvinnor	1	1
	—	—
Totalt	1	1
<i>Löner, arvoden och andra ersättningar</i>		
Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	1 444	1 322
Anställda	24 461	23 147
	<u>25 905</u>	<u>24 469</u>
Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.		
<i>Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande</i>		
Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med	1 048	1 005
<i>Pensionskostnader och andra sociala avgifter</i>		
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	2 602	2 574
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	9 365	8 977
	<u>11 967</u>	<u>11 551</u>

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 9 Byggnader och mark

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	9 542	9 488
Inköp	1 557	54
	<u>11 099</u>	<u>9 542</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående avskrivningar	-2 216	-1 267
Årets avskrivningar	-972	-949
	<u>-3 188</u>	<u>-2 216</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar		
Utgående redovisat värde	<u>7 911</u>	<u>7 326</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

21(25)

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	3 930	4 622
Inköp	388	8
Försäljningar och utrangeringar	-	-700
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 318	3 930
Ingående avskrivningar	-2 046	-2 237
Försäljningar och utrangeringar	-	700
Årets avskrivningar	-527	-509
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 573	-2 046
Utgående bokfört värde	<u>1 745</u>	<u>1 884</u>

Not 11 Resultat från finansiella investeringar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</i>		
Räntor	-	25
Utdelning	738	685
Realisationsresultat vid försäljning	-	-90
Nedskrivning	-1 551	-
Återföring av nedskrivning	-	774
	-813	1 394
<i>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</i>		
Räntor	38	266
	<u>38</u>	<u>266</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

22(25)

Not 12 Värdepappersinnehav

	<u>Anskaffningsvärde</u>	<u>Bokfört värde</u>	<u>Marknadsvärde bokslutsdag</u>
Noterade aktier och aktiefonder	19 075 (18 665)	18 136 (19 277)	18 136 (19 277)
<u>Noterade räntebärande värdepapper</u>	<u>1 030 (1 030)</u>	<u>0 (0)</u>	<u>0 (0)</u>
Summa	20 105 (19 695)	18 136 (19 277)	18 136 (19 277)
<u>Kortfristiga placeringar</u>			
Onoterade kortfristiga placeringar	0 (0)	0 (0)	0 (0)
<u>Övriga kortfristiga placeringar</u>	<u>0 (0)</u>	<u>0 (0)</u>	<u>0 (0)</u>
Summa	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Summa värdepappersinnehav	20 105 (19 695)	18 136 (19 277)	18 136 (19 277)
		<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>

Långfristiga värdepappersinnehav

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	19 695	19 342
Investeringar under året	410	353
Omklassificeringar	-	9 090
Försäljningar/avyttringar	-	-9 090
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	20 105	19 695
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-418	-1 086
Årets förändringar		
Omklassificeringar	-	-106
Återföring nedskrivningar	-	774
Nedskrivningar	-1 551	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 969	-418
Utgående bokfört värde	18 136	19 277

Not 13 Långfristiga fordringar

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	25 000	25 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	25 000	25 000

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

23(25)

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Förutbetalda hyror	-	572
Försäkringspremier	46	18
Upplupen Kyrkoantikvarisk ersättning	2 761	1 538
Upplupna ränteintäkter	38	265
Upplupna förvaltningsintäkter	-	329
Upplupen försäkringsersättning	114	-
Övriga poster	77	399
	<u>3 036</u>	<u>3 121</u>

Not 15 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 76 814 tkr (72 680 tkr) behållning på det sk kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av en sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 16 Avsättningar

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
<i>Förmånsbestämd tjänstepension</i>		
Nya avsättningar	1 640	1 779
Avsättning vid årets början	1 779	1 407
Ianspråktaget belopp	-1 679	-1 069
Återfört outnyttjat belopp	-100	-338
	<u>1 640</u>	<u>1 779</u>
Avsättning vid årets slut		

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 39,1 tkr (2018) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för inkomståret 2018 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning. Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

24(25)

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Upplupna löner	670	602
Upplupna semesterlöner	2 408	2 438
Upplupna sociala avgifter	901	847
Upplupna kyrkobyggnadsbidrag	1 406	4 082
Upplupna övriga bidrag till församlingar/pastorat	1 200	1 325
Villkorade bidrag	6 431	-
Övriga poster	1 373	983
	<u>14 389</u>	<u>10 277</u>

Villkorade bidrag avser erhållet kyrkounderhållsbidrag från nationell nivå som ska fördelas vidare till de ekonomiska enheter som har kostnader för underhåll av kyrkorna. Stiftet har rätt att utnyttja max 20% av bidraget för att täcka egna kostnader. Av totalt villkorat bidrag om 6 431 tkr har beslutats att fördela 4 174 tkr enligt beviljade ansökningar.

Not 18 Eventualförpliktelser

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
I budgeten beslutade bidrag till utomstående	<u>37 488</u>	<u>41 436</u>

Not 19 Eventualtillgångar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Kyrkostyrelsen har under 2018 beslutat om ramarna för bland annat stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag till Härnösands stift för 2019	<u>38 683</u>	<u>41 650</u>

Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

25(25)

Härnösand 2019-04-17

Eva Nordung Byström
Biskop, stiftsstyrelsens ordförande

Christina Andersson

Marianne Eriksson

Camilla Ersson

Ingrid Flodin

Christer Gelfgren

Leif Grip

Leif Nilsson

Kenneth Norberg

Gudrun Olsson

Birgitta Sedin

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-04-24

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Thomas Åhlund
Auktoriserad revisor

Maud Eriksson

Rolf Larsson

Martin Nilsson

Lena Brunzell

Tjänsteutlåtande

Årsredovisning 2018 för prästlönetillgångarna

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT EGENDOMSFÖRVALTNINGEN		2019-04-04
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-05-23--24	14.	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Stiftsjägmästare Max Enander		S 2019-0189

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att fastställa årsredovisningen för prästlönetillgångarna 2018 enligt bilagt förslag,

att till församlingar och pastorat utdela efter andelstal 21 000 000 kronor,

att som del i kyrkans nationella utjämningsystem inleverera 21 000 000 kronor, *samt*

att i ny räkning överföra 24 839 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Stiftsfullmäktige har att fastställa årsredovisningen och besluta om utdelning från prästlönetillgångarna för verksamhetsåret 2018.

Bakgrund

Egendomsnämnden som har stiftsfullmäktiges uppdrag att förvalta prästlönetillgångarna har upprättat en årsredovisning för prästlönetillgångarna 2018 som har behandlats av nämnden den 20 mars. Stiftsstyrelsen är beredande för ärenden som ska beslutas av stiftsfullmäktige har behandlat ärendet den 17 april.

Stiftsfullmäktige har att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning, samt att besluta om utdelning.

Styrdokument

- Kyrkoordningen
- Svenska kyrkans bestämmelser
- Reglemente för eigendomsnämnden
- Arbetsordning för stiftsstyrelsen
- Gällande lagar och förordningar inom området

Tjänsteutlåtande

Bilagor

- Egendomsnämndens protokoll § 6 vid sammanträdet den 20 mars 2019, PLT 2019-04-04
- Protokollsutdrag från stiftsstyrelsen § 21, 20189
- Egendomsnämndens årsredovisning för prästlönetillgångarna 2018
- Utdelning 2018 per pastorat
- Årsrapport för prästlönetillgångarna för prästlönetillgångarna i Härnösands stift

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-03-20

0:00-0:00

§ 6

PLT 2019-0058

Årsredovisning 2018 Prästlönetillgångarna

Beslut

Egendomsnämnden beslutade

- att** fastställa resultaträkning och balansräkning
- att** till församlingar och pastorat utdela 21 000 tkr
- att** till nationella nivån inleverera som del i utjämningsystemet 21 000 tkr **samt**
- att** i ny räkning överföra 24 839 tkr

Ärendebeskrivning

Max Enander föredrog och kommenterade årsredovisningen för räkenskapsåret 2018. Den budgeterade utdelningen för räkenskapsåret är 39 500 tkr.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-04-17

08:30 – 11:45

Biskopsgården, Härnösand

§ 21

S 2019-0189

Årsredovisning 2018 för prästlönetillgångarna

Beslut

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att fastställa årsredovisningen för prästlönetillgångarna 2018 enligt bilagt förslag,**att** till församlingar och pastorat utdela efter andelstal 21 000 000 kronor,**att** som del i kyrkans nationella utjämningsystem inleverera 21 000 000 kronor, *samt***att** i ny räkning överföra 24 839 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Egendomsnämnden har stiftsfullmäktiges uppdrag att förvalta prästlönetillgångarna och har i beslut fastställt årsredovisningen för prästlönetillgångarna 2018. Stiftsfullmäktige har att fastställa årsredovisningens resultat-och balansräkning och besluta om utdelningen från prästlönetillgångarna. Innan stiftsfullmäktige avgör ärendet ska det beredas av stiftsstyrelsen.

Överläggning

Stiftsjägmästare, Max Enander, föredrog årsredovisningen 2018 för prästlönetillgångarna.

Verksamheten bygger på långsiktiga avverkningsberäkningar. Gallring har skett med 25 procent av det som har avverkats. Det är för närvarande en bra efterfrågan och bra priser på virket. Bedömningen är att efterfrågan kommer att se bra ut framåt.

Utmaningar: 175 cm snö har påverkat avverkningen. Det har varit den torraste sommaren på 260 år med bränder på 60 hektar av kyrkans mark. Den torra sommaren medförde att mycket behöver planteras om och det har avsatts ytterligare drygt 2 miljoner kr i skogsvårdsåtgärder till följd av detta.

Med anledning av ett högre elpris har intäkterna ökat med 4,2 miljoner kr till 12,2 miljoner kr. På fråga om intrångsersättningar informeras om att det är en ersättning för att avstå mark och lämna plats för vägar och liknande.

Det har anlitats en expert för att inventera naturvärden. Inventeringen visar på höga naturvärden med hög kvalitet.

Klimateffekten på kyrkans skogar ger en koldioxidbalans om 32 000 ton. Det täcker, med god marginal, stiftets årliga miljöpåverkan.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-04-17

08:30 – 11:45

Biskopsgården, Härnösand

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag egendomsnämnden, § 6, vid sammanträde den 20 mars 2019, PLT 2019-04-04
- Egendomsnämndens årsredovisning för prästlönetillgångarna 2018
- Utdelning 2018 per pastorat

Expedieras till: akten, Max Enander, Lennart Sjölund

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Dnr PLT 2019-0058 1.1

**Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Org nr 888000-5064**

Årsredovisning för räkenskapsåret 2018

Egendomsnämnden avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	10
- balansräkning	11
- kassaflödesanalys	13
- noter	14

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarnas historiska tillkomst

Ursprunget till den kyrkliga egendomen ligger långt tillbaka i historien. För att en socken skulle få sig en präst tilldelad, ålades bönderna att bygga en kyrka och prästgård och att till kyrkobyggnaden lägga viss jord för prästens underhåll, prästlönefastigheter. När prästlönefastigheter säljs ska köpeskillingen fonderas i prästlönefonden. Prästlönetillgångarna utgörs därmed av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefond.

Prästlönetillgångarnas rättsliga ställning

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftsliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. Fastigheterna saknar lagfart men har inskrivningen ”Prästlönetillgång, Svenska kyrkan.” Den rättsliga synen på prästlönefastigheterna har därmed inte ändrats sedan dess tillkomst.

Prästlönetillgångarna är till sin karaktär lik avkastningsstiftelser, stiftelselagen är dock ej tillämplig. Att endast avkastningen får användas skall garantera att förmögenheten består över tiden. Kapitalvärdeskyddet för prästlönefonden sker genom krav på årlig värdesäkring och prästlönefastigheterna antas värdeskyddade genom att fastighetspriserna följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Förvaltning av prästlönetillgångarna

Enligt lag 1998:1591 ska prästlönetillgångarna förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Genom kyrkoordningen, kap 46 §2, har Svenska kyrkan delegerat sitt förvaltningsuppdrag till stiftet. Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftets förvaltning och får utfärda särskilda bestämmelser om förvaltningen. Stiftsfullmäktige i Härnösands stift har, liksom sju andra stift, utsett en Egendomsnämnd med ansvar och uppgift att förvalta stiftets prästlönetillgångar. Prästlönetillgångarna består av tre rörelsegrenar jord, skog och fond vilka utgör egna resultatenheter. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska bära sina egna kostnader. Prästlönetillgångarnas säte är beläget i Härnösands kommun.

Avkastning och ändamål

Enligt lag 1998:1591 har prästlönetillgångarna till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningar för Svenska kyrkans förkunnelse. De församlingar och pastorat vari prästlönetillgångarna har sitt ursprung, har andel i avkastningen. Andelstalsägarna har rätt till minst hälften av avkastningen, resterande del ingår som del av det inomkyrkliga utjämnningssystemet.

Det är stiftsfullmäktige som fastställer utdelningens storlek och fördelning. I Härnösand stift har utdelningen fördelats med hälften enligt andelstalen och hälften till det inomkyrkliga utjämnningssystemet. Ändamålet med avkastningen är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse, KO 46 kap §1. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Arealuppgifter

Egendomsnämnden i Härnösands stift förvaltar 93 996 ha, av detta är 69 711 ha produktiv skogsmark.

Resultat och ställning*Rörelsegrenen Skog*

Under året avverkades totalt 199 114 m³fub (192 848 m³fub). Gallringsavverkningarna utgjorde 25 % (28 %) av volymen. Den försålda virkesvolymen med hänsyn tagen till lagerförändringen uppgick till 200 132 m³fub (202 272 m³fub).

Årets resultat blev 46,5 mkr (40,3 mkr) vilket var mer än budget. Ersättningen för fallrätter och vindkraftverk ökade med 4,3 mkr och uppgick till totalt 12,2 mkr.

Rörelsegrenen Jord

Jordbruket utgör den minsta del av prästlönetillgångarna i Härnösands stift. Samtliga gårdsarrenden är avvecklade. Jordbruksmarken utarrenderas som sidoarrenden. Efterfrågan på jordbruksmark är relativt svag i stiftet. Överskottet från jordbruket blev 176 tkr (142 tkr) vilket var enligt budget.

Rörelsegrenen Fond

2018 blev ett av de sämsta börsåren sedan den globala finansiella krisen 2008. Börsoron inleddes under hösten då amerikanska långräntor började stiga samtidigt som Federal Reserve fortsatte att höja räntan. Marknaden oroade sig för att stigande räntor skulle dämpa företagens vinster. Många bekymrade sig också för hur handelskriget mellan USA och Kina skulle påverka den globala ekonomin. Under andra delen av året föll många teknikbolag kraftigt. Världens största börsbolag, Apple, tappade över 350 miljarder i marknadsvärde. Stockholmsbörsen sjönk med knappt 11 % (+10 %) under året som helhet. Prästlönefonden hade en utveckling på -2,8 % (+5,6 %).

Prästlönefonden resultat på 2,1 mkr (5,9 mkr) underskred budget.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

4(26)

<u>Flerårsöversikt</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Rörelsens intäkter, mkr	102,6	124,5	115,0	97,7	109,3
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter, mkr	0,2	28,0	28,6	2,0	0,5
Årets resultat, mkr	44,1	72,3	65,6	35,6	47,6
Förslag till utdelning, mkr	42,0	42,0	40,0	39,0	42,0
Balansomslutning per bokslutsdag, mkr	650,7	644,0	609,0	580,1	580,7
<i>Nyckeltal</i>					
Vinstmarginal skog, %	48,6	35,9	37,7	37,0	40,4
Vinstmarginal jord, %	71,8	74,0	75,8	51,5	52,8
<i>Direktavkastning</i>					
Direktavkastning skog, %	2,4	2,1	2,0	1,7	2,1
Direktavkastning jord, %	1,7	1,3	1,4	0,9	0,8
Direktavkastning fond, %	3,6	10,3	2,2	4,1	20,2
Direktavkastning förvaltade tillgångar	2,4	2,3	2,0	1,8	2,5
<i>Totalavkastning</i>					
Totalavkastning, skog (%)	2,6	1,1	3,8	9,7	9,6
Totalavkastning, jord (%)	6,1	-4,4	4,1	0,9	0,8
Totalavkastning, fond (%)	-2,8	5,6	5,4	8,2	20,8
Totalavkastning förvaltade tillgångar	2,5	1,2	3,9	9,6	2,7
Marknadsvärden förvaltade tillgångar, mkr					
Skog *	2 000,7	1 995,7	2 129,9	2 118,5	1 956,4
Jord	10,9	10,5	11,7	10,9	14,0
Fond	59,6	61,2	62,4	57,5	55,4
Summa marknadsvärde förvaltade tillgångar, mkr	2 071	2 067	2 204	2 187	2 026

* 14,5 mkr av marknadsvärdet på skogen utgörs av vindkraftsanläggningarna i Rätan och Sidensjö

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

5(26)

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde för förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

För att det genomsnittliga marknadsvärdet på skogen ska överensstämma med värdeutvecklingen över tid, så används ett 5-års snitt.

Marknadsvärden - Marknadsvärdet för jord och skog ovan har beräknats som taxeringsvärdet * 1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser över tiden och mellan stiftet.

Marknadsvärde grundat på 2018 års köpeskillingsstatistik från LRF Konsult, 289 kr/m³sk, se nedan.

Cirka 12 % av den totala virkesvolymen utgörs för närvarande av naturskyddad skog och genererar därmed ingen ekonomisk avkastning. Skogsbruksvärde brukad skog, se nedan.

	2018-12-31	2017-12-31
Skogsvärde totalt	2 528 mkr	2 520 mkr
- direktavkastning	1,8%	1,6%
Skogsbruksvärde brukad skog	2 230 mkr	2 153 mkr
- direktavkastning	2,1%	1,9%

Finansiella instrument

Förvaltarens riktlinjer för placering av prästlönefonden

Prästlönefonden förvaltas diskretionärt av Handelsbanken. Placeringarna sker efter en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Portföljen medger aktier mellan 30 % - 60 % räntebärande värdepapper 35 % - 60 % samt alternativa investeringar med kapitalskydd 10 % - 15 %. Den neutrala fördelningen i fonden är 50 % - 35 % - 15 %. Finanspolicyn är anpassad efter Svenska Kyrkans centrala policy och ställer höga etiska krav vad gäller bland annat vapen, alkohol och porr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Det har varit ett ovanligt år ur väderhänseende. Året inleddes med rekordstora mängder snö, särskilt i kustregionen med ett officiellt uppmätt snödjup på 175 centimeter strax utanför Härnösand. Det stora snödjupet ledde till svåra avverkningsförhållanden. Avverkningarna planerades därför om och flyttades från kusten till inlandet. Efter en kort vår kom sommaren som blev varm och torr. Juli månad var den varmaste juli på 260 år. På grund av brandsrisken fick både en del avverkningar och markberedningar ställas in under sommaren. Under några veckor rasade flera bränder runt om i stiftet. Förvaltningen stod dagligen i löpande kontakt med myndigheter och andra större markägare för att följa utvecklingen. Två bränder drabbade kyrkans mark, Stor-Tävjeåsen norr om Vemdalen och Storbrättan utanför Lillhärdal. Sammanlagt brann cirka 60 hektar skogsmark. Skogarna är brandförsäkrade. Naturvårdsverket önskar bilda naturreservat av delar av brandområdet i Storbrättan. Förhandlingar har inletts med länsstyrelsen om reservatsbildning. Stor-Tävjeåsen lämnas för fri utveckling till gagn för den biologiska mångfalden.

De uppskjutna markberedningarna kunde genomföras under hösten, likaså de planerade skogsvårdsåtgärderna, förutom naturvårdsbränningen som ställdes in av naturliga skäl. På grund av torkan har dock flera tidiga planteringar helt eller delvis misslyckats. Utfallet av detta kommer att visa sig först vid inventeringarna 2019. Som en följd av detta har avsättningen för skogsvård ökat med närmare en miljon för om- och hjälpplanteringar, och totalt med 2,1 mkr för 2018. Den totala skogsvårdsskulden uppgår nu till 12,4 mkr.

Konjunkturen för skogsnäringen har varit god under året. En stark efterfrågan på skogsprodukter har lett till stigande priser. Årets totala avverkningsvolym uppgick till 199 114 m³fub. Gallringsandelen utgjorde 50 347 m³fub, vilket utgör 25% av den totala avverkningsvolymen.

Prästlönetillgångarna medverkar indirekt i produktionen av förnyelsebar elenergi genom sina tre fallrättsavtal och två markarrendeavtal för vindkraft. Fallrättsavtalen genererade tillsammans 7,8 mkr och markarrendena för vindkraft inbringade 4,4 mkr. Intäkterna från förnyelsebar energiproduktion uppgick därmed till hela 12,2 mkr. Det är en ökning med 4,2 mkr jämfört med föregående år. Orsaken till ökningen är främst det höjda elpriset som utgör en faktor i beräkningen av ersättningen.

Flera vindkraftsområden i stiftet är under utredning och prövning, varav två områden berör prästlönetillgångarna.

Prästlönetillgångarna äger ett flertal byggnader som härrör sig från jord- och skogsbruket. Det är främst enklare byggnader såsom skogskojor, härbren och lador. Under året har en byggnadsinventering genomförts som dels ska ligga till grund för beslut om vilka byggnader som ska avyttras, och dels som underlag till framtida byggnadsunderhållsplaner.

Naturvårdsambitionen är hög och naturvårdsfrågor beaktas i alla moment. I avverkningsplaneringen ingår rutinmässigt att göra en systematisk bedömning av naturvärdena. Områden med höga naturvärden tas ur drift och avsätts frivilligt. Kyrkan har skogar med höga naturvärden och avsättningarna uppgår för närvarande till 9% av den produktiva skogsmarksarealen och 12% av det totala virkesförrådet.

Då de avsättningar som görs även representerar höga ekonomiska värden, är det viktigt att de håller höga naturvårdskvaliteter. Under året har en extern naturvårdsexpert anlåtts för att utföra en systematisk stickprovskontroll med inventering av de avsatta områdena.

Inventeringen bekräftade att kyrkans naturvårdsavsättningar håller mycket höga naturvärden. För rörelsegrenen Skog blev vinsten 46,5 mkr

Prästlönefonden har en diskretionär förvaltning som regleras av en finanspolicy som är anpassad efter Svenska kyrkans centralt antagna policy. Finansmarknaden har haft en svag utveckling under året och blev det sämsta börsåret på tio år. Den svenska börsen (OMX30) hade en positiv utveckling fram till september på 6% men året avslutades med en nedgång på totalt 11%. För rörelsegrenen Fond blev vinsten 2,1 mkr.

Jordbruksverksamheten, som i huvudsak utgörs av sidoarrenden, är den minsta andelen av prästlönetillgångarna.

Efterfrågan på jordbruksmark är svag och antalet jordbruksföretag minskar i stiftet.

För rörelsegrenen Jord blev vinsten knappt 0,2 mkr.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den börsnedgång som avslutade året resulterade i att prästlönefondens marknadsvärde understeg fondens bokförda värde på bokslutsdagen. Under inledningen av 2019 hade börsen återhämtat sig och fondens marknadsvärde ökade med 2,2 mkr fram till 31 januari och per den sista februari var ökningen ytterligare 1,6 mkr.

Framtida utveckling

Våra skogar och de skogsbaserade produkterna utgör grunden i den växande biokemin. En ökad användning av skogsprodukter motverkar utsläppen av växthusgaser. Efterfrågan på förnyelsebara skogsprodukter har ökat och nya produkter baserade på skogsråvara utvecklas. Skogsindustrin i regionen har gjort stora investeringar för att möta den ökande efterfrågan. Det skapar en framtidstro för skogsbruket i stort.

Arbetet med att uppdatera och förfina skogsbruksplanerna kommer att fortgå. Genom att tillvarata ny teknik och nya kunskaper kan avverkningsplaneringen göras mer effektiv samt bidra till att minska körskador.

Bevakning av fastighetsmarknaden kommer att fortgå för att ersätta de naturreservat som står i tur att bildas på kyrkans mark.

Efterfrågan på tomtmark finns på olika håll i stiftet. Några tomtprojekt pågår och initiativ har tagits för att utveckla ytterligare tomtområden.

Samarbetet med andra stift och kyrkan centralt kommer att fortgå och utvecklas. Genom samarbete kan resurser och specialistkompetens delas och därmed behållas inom den kyrkliga förvaltningsorganisationen. Strävan är att upprätthålla en rationell och kostnadseffektiv förvaltning med hög kvalitet som är rustad att möta framtidens krav och förväntningar.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

8(26)

Eget kapital

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Bundet eget kapital		
Prästlönefastighetskapital		
Belopp vid årets ingång	475 569	445 931
Köp / försäljning av prästlönefastighet (netto)	2 331	31 662
Avskrivning	<u>-2 076</u>	<u>-2 024</u>
Belopp vid årets utgång	<u>475 824</u>	<u>475 569</u>
Prästlönefondskapital		
Belopp vid årets ingång	58 192	57 956
Köp / försäljning av prästlönefastighet (netto)	-2 331	-31 662
Avskrivning	2 076	2 024
Realisationsvinst fastighetsförsäljning	199	27 980
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10	1 062	848
Värdesäkring enligt KO 46:11	<u>1 204</u>	<u>1 046</u>
Belopp vid årets utgång	<u>60 402</u>	<u>58 192</u>
Fritt eget kapital		
Balanserade medel		
Belopp vid årets ingång	24 741	30 228
Omföring föregående års resultat	42 420	34 513
Utdelningar till församling/pastorat	-21 000	-20 000
Särskild utjämningsavgift till stiftet	<u>-21 000</u>	<u>-20 000</u>
Belopp vid årets utgång	<u>25 161</u>	<u>24 741</u>
Redovisat årsresultat		
Belopp vid årets ingång	42 420	34 513
Omföring föregående års resultat	-42 420	-34 513
Redovisat årsresultat	44 144	72 294
Realisationsvinst fastighetsförsäljning	-199	-27 980
Intrångsersättning mm enligt KO 46:10	-1 063	-848
Värdesäkring enligt KO 46:11	<u>-1 204</u>	<u>-1 046</u>
Belopp vid årets utgång	<u>41 678</u>	<u>42 420</u>

Förslag till vinstdisposition

Fritt eget kapital enligt balansräkningen uppgår till 66 839 tkr. Då har till bundet eget kapital överförts 199 tkr för reavinster från fastighetsförsäljningar samt 1 063 tkr för intrångsersättningar och andra upplåtelser. Värdesäkring av kapitalet har gjorts med 1 204 tkr.

Balanserad vinst från föregående år	25 161
Tillkommande redovisat disponibelt årsresultat	41 678
Summa	<u>66 839</u>

Egendomsnämnden beslutar att vinstmedlen disponeras så

att till församlingar/pastorat utdela efter andelstal	21 000
att till nationell nivå inleverera som del i utjämnningssystemet	21 000
att i ny räkning överföra	<u>24 839</u>
Summa	<u>66 839</u>

Miljöinformation

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Skogsbruket är i likhet med nio andra stift certifierat enligt PEFC. Administrationen och rutinerna kring certifieringsarbetet sköts i den stiftsgemensamma Svenska kyrkans PEFC ekonomiska förening där representanter från respektive medlemsstift ingår. Miljöarbetet revideras dels internt och av extern auktoriserad PEFC-revisor från DNV.

För den interna revisionen anlitar samtliga stift Hushållningssällskapet. Där kontrolleras bland annat tagen naturvårdshänsyn vid slutavverkningarna.

Klimatpåverkan

Skog som växer tar upp stora mängder koldioxid (CO₂) ur luften. En ökad skogsproduktion och ett ökat användande av skogsprodukter motverkar effekten av utsläppen av växthusgaser.

Därmed är ett ansvarsfullt och långsiktigt skogsbruk en klimatfrämjande verksamhet i sig. En beräkning av förvaltningens klimatpåverkan har gjorts. Där har hänsyn tagits till förvaltningens klimatpåverkan i form av utsläpp i sin verksamhet genom avverkning, markberdning, vägbyggnad, persontransporter och dylikt. Avverkningsvolymen i sig betraktas som ett direktutsläpp även om koldioxiden är bunden i olika produkter under olika lång tid. Kyrkans skogar har bidragit till att motverka klimatpåverkan under året genom en inlagring av 32 102 ton (20 534 ton). Då har inte skogsmarkens inlagring av CO₂ beaktats, vilket skulle ge en väsentligt högre siffra.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

10(26)

Resultaträkning	Not	2018	2017
Rörelsens intäkter	3		
Intäkter prästlönefastigheter	4, 5	100 114	90 463
Intäkter prästlönefond	4	2 232	6 086
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	4	199	27 980
Övriga rörelseintäkter		88	17
Summa rörelsens intäkter		102 633	124 546
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-39 052	-36 832
Övriga externa kostnader	5, 6	-6 251	-5 188
Kostnader för inhyrd personal	7	-6 224	-6 043
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-2 127	-2 088
Summa rörelsens kostnader		-53 654	-50 151
Rörelseresultat	3	48 979	74 395
Resultat från finansiella investeringar	8		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		288	1 076
Summa resultat från finansiella investeringar		288	1 076
Resultat efter finansiella poster		49 267	75 471
Bokslutsdispositioner	9	-1 232	72
Skatt	20	-3 891	-3 249
ÅRETS RESULTAT		44 144	72 294
Prästlönefastigheter och prästlönefonder skall förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning skall kapitalisering ske enligt nedan.			
Årets resultat enligt resultaträkningen		44 144	72 294
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10		-1 063	-848
-Värdesäkring enligt KO 46:11		-1 204	-1 046
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde		-199	-27 980
Disponibelt för utdelning		41 678	42 420

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

11(26)

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Prästlönefastigheter	10	475 824	475 569
Inventarier, verktyg och installationer	11	207	359
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	116	116
		476 147	476 044
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Prästlönefond	13	60 402	58 192
Övriga långfristiga placeringar	13	148	1 828
		60 550	60 020
 Summa anläggningstillgångar		 536 697	 536 064
Omsättningstillgångar			
Varulager		771	781
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		10 390	9 542
Övriga fordringar		3 768	2 908
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	11 996	5 512
		26 154	17 962
 Kortfristiga placeringar	15	 64 508	 74 571
Kassa och bank		22 530	14 663
		87 038	89 234
 Summa omsättningstillgångar		 113 963	 107 977
Summa tillgångar		650 660	644 041

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

12(26)

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	16		
<u>Bundet eget kapital</u>			
Prästlönefastighetskapital		475 824	475 569
Prästlönefondskapital		60 402	58 192
<u>Fritt eget kapital</u>			
Balanserat resultat		25 161	24 740
Årets resultat		41 678	42 420
Summa eget kapital		<u>603 065</u>	<u>600 921</u>
Obeskattade reserver			
Obeskattade reserver	9	<u>21 779</u>	<u>20 547</u>
Summa obeskattade reserver		<u>21 779</u>	<u>20 547</u>
Avsättningar	17		
Avsättning skogsvård		<u>12 400</u>	<u>10 300</u>
Summa avsättningar		<u>12 400</u>	<u>10 300</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 518	3 146
Skatteskuld		3 615	2 253
Övriga skulder		1 692	498
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	<u>4 591</u>	<u>6 376</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>13 416</u>	<u>12 273</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>650 660</u>	<u>644 041</u>

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

13(26)

Kassaflödesanalys	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	49 267	75 471
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	2 127	2 088
Ökning/minskning av avsättningar	2 100	-800
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-256	-27 980
Betalda inkomstskatter	-2 529	-2 924
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	50 709	45 855
Kassaflöde från förändring i rörelsekapitalet		
Ökning/minskning av varulager	10	606
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-8 192	-4 420
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-219	3 290
Kassaflöde från den löpande verksamheten	42 308	45 331
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-40	-267
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	198	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	158	-267
Prästlönetillgångar		
<u>Prästlönefastigheter</u>		
Förvärv av prästlönefastigheter	-2 332	-40 292
Försäljning av prästlönefastigheter	200	36 610
<u>Prästlönefondsmedel</u>		
Nettoförsäljning av värdepapper	-530	-937
Kassaflöde från prästlönetillgångarna	-2 662	-4 619
Kassaflöde före utdelning	39 804	40 445
Utdelning till församlingar/pastorat och stift		-40 000
Årets kassaflöde	39 804	445
Likvida medel vid årets början	89 234	88 789
Likvid medel vid årets slut	129 038	89 234
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	22 530	14 663
Kortfristiga placeringar	64 508	74 571
	87 038	89 234

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Grunder för upprättande

Från och med räkenskapsåret 2016 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inte annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter: Intäkter från leveransvirke redovisas i den period virket levererats till köparen.

Intäkter från avverkningsuppdrag och leveransrotköp redovisas i den period virket inmätts. Intäkter från rotposter redovisas vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter:	i den period uthyrningen sker
Ränteintäkter:	i enlighet med effektiv avkastning
Erhållen utdelning:	när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatter

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Mark skrivs inte av då nyttjandeperioden är obegränsad. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25 - 50 år
Skogsbilvägar	10 år
Skotrar	10 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	10 år

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och det skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel- Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Inneheten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen.

Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som en egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

17(26)

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Prästlönetillgångarna gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. de uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som Prästlönetillgångarna gjort bedöms inte innebära några väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder nästkommande år. Beräkningen av skogsvårdsskulden grundar sig på faktiska arealer och nyckeltal från verksamhetens skogsvårdskostnader, se not 17.

Not 3 Information om oberoende rörelsegrenar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog	100 120	118 267
Jord	248	192
Fond	2 232	6 087
	<u>102 600</u>	<u>124 546</u>
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog	46 675	68 306
- varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång	199	27 979
Jord	176	142
Fond	2 128	5 947
	<u>48 979</u>	<u>74 395</u>

Not 4 Intäkternas fördelning

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Intäkter prästlönefastigheter</u>		
<i>Intäkter skog</i>		
Leveransrotköp	9 117	11 188
Leveransvirke	75 143	67 698
Jaktarrenden	1 255	1 244
Fallrätter	7 839	4 484
Vindkraftsarrenden	4 418	3 472
Övriga intäkter	2 447	2 201
Resultat vid försäljning av fastigheter	199	27 979
	<u>100 451</u>	<u>118 267</u>

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

18(26)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Jordbruksarrenden	248	192
	<u>248</u>	<u>192</u>
<u>Intäkter prästlönefond</u>		
Utdelningar	454	434
Realisationsresultat	1 778	5 653
	<u>2 232</u>	<u>6 087</u>
SUMMA	102 600	124 546

Not 5 Operationell leasing

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Not avseende uppgifter som leasetagare</i>		
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal		
Förfaller till betalning inom ett år	650	670
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	1 312	1 359
Förfaller till betalning senare än fem år	240	482
Under perioden erlagda leasingavgifter	564	687

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år med möjlighet till förlängning eller utköp.

Not avseende uppgifter som leasegivare

Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal		
Förfaller inom ett år	6 839	5 116
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	21 600	21 600
Förfaller till betalning senare än fem år	75 400	80 800
Under perioden erhållna leasingavgifter	14 688	9 994

De huvudsakliga leasingavgifterna avser fallrätter och vindkraftsarrenden, övriga avgifter avser jakt- och markarrenden. Leasingavgifterna avseende fallrätter och vindkraft är till större del baserade på elproduktionen och varierar således. Dessa är inte med i framtida leasingavgifter av detta skäl. De som har avtalat om en minimiavgift är däremot med.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

19(26)

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Kvalificerade revisorer</u>		
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	70	70
Andra uppdrag	5	—
	<u>75</u>	<u>70</u>

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på Prästlönetillgångarnas revisorer att utföra, rådgivning eller annat som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision. Allt annat är uppdrag.

Not 7 Inhyrd personal och förtroendevalda

All personal är anställd av stiftet och har stiftsstyrelsen som personalorgan. Prästlönetillgångarna belastas med samtliga personalkostnader. Dessa kostnader redovisas under inhyrd personal i resultaträkningen. Som tilläggsinformation i denna not redovisas här kostnader etc för den personal från stiftet som uteslutande arbetar med förvaltningen av Prästlönetillgångarna.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Kvinnor	1	1
Män	6	6
	<u>—</u>	<u>—</u>
Totalt	7	7

I sifferuppgifterna nedan ingår den stiftspersonal som uteslutande arbetat åt Prästlönetillgångarna.

Könsfördelningen i Egendomsnämnden

Kvinnor	(%)	20,00	20,00
Män	(%)	80,00	80,00

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i Egendomsnämnden	208	158
Personal	4 129	3 951
	<u>4 337</u>	<u>4 109</u>

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

20(26)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Till ordförande i Egendomsnämnden har ersättning utgått med 45 tkr (34 tkr).		
<i>Pensionskostnader och andra avgifter</i>		
Pensionskostnader	434	257
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	1 440	1 364
	<u>1 874</u>	<u>1 621</u>

Härnösands stift har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Övriga ränteintäkter och liknande poster</i>		
Räntor	8	8
Skattefria kapitalintäkter	280	1 068
	<u>288</u>	<u>1 076</u>

Not 9 Obeskattade reserver

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	172	190
Periodiseringsfond tax 2013		3 750
Periodiseringsfond tax 2014	3 600	3 600
Periodiseringsfond tax 2015	2 987	2 987
Periodiseringsfond tax 2016	1 400	1 400
Periodiseringsfond tax 2017	3 700	3 700
Periodiseringsfond tax 2018	4 920	4 920
Periodiseringsfond tax 2019	5 000	
	<u>21 779</u>	<u>20 547</u>

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

21(26)

Not 10 Prästlönefastigheter

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	493 567	461 905
Årets förändringar		
-Inköp	2 332	40 292
-Försäljningar och utrangeringar	-1	-8 630
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>495 898</u>	<u>493 567</u>
Ingående avskrivningar	-17 998	-15 974
Årets förändringar		
-Avskrivningar	-2 076	-2 024
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-20 074</u>	<u>-17 998</u>
Utgående bokfört värde	<u>475 824</u>	<u>475 569</u>
Taxeringsvärden		
Mark	1 511 147	1 506 636
Byggnader	1 384	1 180

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	694	543
Årets förändringar		
-Inköp	40	151
-Försäljningar och utrangeringar	-150	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>584</u>	<u>694</u>

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

22(26)

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående avskrivningar	-335	-271
Årets förändringar		
-Försäljningar och utrangeringar	10	
-Avskrivningar	-52	-64
Utgående ackumulerade avskrivningar	-377	-335
Utgående bokfört värde	<u>207</u>	<u>359</u>

Not 12 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående balans	116	
Utgifter under året		116
Utgående balans	<u>116</u>	<u>116</u>

Pågående nyanläggning avser planläggningsarbeten för nya tomter på Frösön.

Not 13 Prästlönefond

	Anskaffnings- värde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Noterade aktier och aktiefonder	28 233	28 233	26 625
Noterade räntebärande värdepapper	31 005	31 005	31 801
Onoterade värdepappersinnehav	1 000	0	0
Depåkonto	1 313	1 313	1 313
Summa prästlönefondsplaceringar	61 551	60 551	59 740

I portföljen ingår prästlönefondskapitalet med 60 402 tkr (58 192) tkr.

Vid bokslutet sker en avstämning, realiserade vinster plockas ut liksom investeringar i fastigheter medan försäljningslikvider samt avskrivningar sätts in.

Marknadsvärdet per 19-02-28 uppgick till 63 549, varför en nedskrivning ej blev aktuell.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

23(26)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	61 020	60 083
Investeringar under året	24 704	29 360
Försäljningar/avyttringar	-24 322	-28 423
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	61 402	61 020
In- och utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 000	-1 000
Utgående redovisat värde	60 402	60 020

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Upplupen ersättning för virkesförsäljning	2 419	
Hyra kanslilokaler		41
Upplupna ersättningar för fallrätter	5 225	1 938
Upplupna ersättningar för vindkraft	4 343	3 451
Övriga poster	9	82
Summa	<u>11 996</u>	<u>5 512</u>

Not 15 Värdepappersinnehav

	Anskaffnings- värde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
<u>Värdepappersinnehav</u>			
Kortfristiga placeringar			
Noterade räntebärande värdepapper SHB	33 465	33 465	33 511
Noterade räntebärande värdepapper Danske Bank	31 043	31 043	31 400
Summa kortfristiga placeringar	64 508	64 508	64 911

Vid beräkning av nedskrivningsbehov har samtliga placeringar beaktats, varför inget nedskrivningsbehov anses föreligga.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

24(26)

Not 16 Förslag till vinstdisposition

Fritt eget kapital enligt balansräkningen uppgår till 66 839 tkr. Då har till bundet eget kapital överförts 199 tkr för reavinster från fastighetsförsäljningar samt 1 063 tkr för intrångsersättningar och andra upplåtelser. Värdesäkring av kapitalet har gjorts med 1 204 tkr.

Balanserad vinst från föregående år	25 161	
Tillkommande redovisat disponibelt årsresultat	41 678	
Summa	66 839	
Egendomsnämnden beslutar att vinstmedlen disponeras så		
att till församlingar/pastorat utdela	21 000	
att till nationell nivå utdela	21 000	
att i ny räkning överföra	24 839	
Summa	66 839	

Not 17 Avsättningar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Avsättning för skogsvård	12 400	10 300
	12 400	10 300

Prästlönetillgångarnas skuld för förmånsbestämda tjänstepensioner vid inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp redovisas som skuld till Härnösands stift i balansposten "Övriga skulder".

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

25(26)

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Föutbetalda intäkter, övrigt	700	1 028
Sent erhållna fakturor, övrigt	3 891	5 349
Summa	4 591	6 377

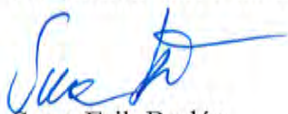
Not 20 Skatt på årets resultat

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Aktuell skatt	3 891	3 249
Skatt på årets resultat	3 891	3 249
Redovisat resultat i skattepliktig verksamhet före skatt	17 686	39 997
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22 %)	3 850	8 799
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	69	170
Skatteeffekt av ej skattepliktig realisationsvinst	-44	-5 736
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	16	16
Redovisad skattekostnad	3 891	3 249

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Årsredovisning för 2018

26(26)

Härnösand 2019-03-20

Sven-Erik Bodén
Ordförande

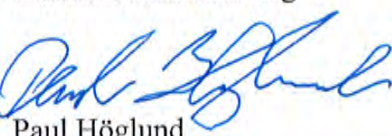
Elisabet Fjellström

Carina Grahn Hellberg

Priscilda Helenius

Paul Höglund

Bertil Swenson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019- 03-20
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Thomas Åhlund
Auktoriserad revisor

Maud Eriksson

Rolf Larsson

Martin Nilsson

Lena Brunzell

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Härnösands stift, avseende prästlönetillgångarna i Härnösands stift, org.nr 888000-5064

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Härnösands stifts finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är egendomsnämnden, som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Årsrapport för prästlönetillgångarna i Härnösands stift men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Egendomsnämnden ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar egendomsnämnden för bedömningen av Prästlönetillgångarnas förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa prästlönetillgångarna, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att egendomsnämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera egendomsnämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av prästlönetillgångarnas resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2018.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Egendomsnämndens ansvar

Egendomsnämnden ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma prästlönetillgångarnas ekonomiska situation och att tillse att prästlönetillgångarnas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett tryggsamt sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av egendomsnämnden i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Härnösand den 20 mars 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Thomas Ahlund
Auktoriserad revisor

Härnösand den 20 mars 2019

Rolf Larsson

Maud Eriksson

Martin Nilsson

Lena Brunzell

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift

Till ÖPWC

Att: Thomas Åhlund

2019-03-20

Detta uttalande lämnas i anslutning till er revision av Prästlönetillgångarna i Härnösands stifts årsredovisning för det räkenskapsår som slutade den 31 december 2018 och syftar till att ni ska ge uttryck för er uppfattning om huruvida årsredovisningen i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild enligt god redovisningssed i Sverige.

Vi bekräftar följande (*utifrån vår bästa kunskap och övertygelse, efter att ha gjort sådana förfrågningar som vi har ansett vara nödvändiga för att på ett lämpligt sätt informera oss själva*):

Årsredovisningen

- Vi har tagit vårt ansvar för upprättandet av årsredovisningen enligt villkoren för revisionsuppdraget daterade 2018-04-09, särskilt att årsredovisningen ger en rättvisande bild enligt god redovisningssed i Sverige.
- Betydelsefulla antaganden som vi har använt för att göra uppskattningar i redovisningen är rimliga.
- Närståenderelationer och närståendetransaktioner har redovisats korrekt.
- För alla händelser efter datumet för årsredovisningen som kräver justeringar eller att upplysningar lämnas har justeringar gjorts eller upplysningar lämnats.
- Effekterna av felaktigheter som inte har rättats är oväsentliga, både enskilt och sammantaget, för årsredovisningen som helhet.

Lämnad information

- Vi har försett er med
 - tillgång till all information som vi har kännedom om och som är relevant för upprättandet av årsredovisningen t.ex. bokföring, dokumentation och annat,
 - ytterligare information som ni har begärt av oss för revisionens syfte, och
 - obegränsad tillgång till de personer som ni har bedömt att det är nödvändigt att inhämta revisionsbevis från.
- Alla transaktioner har bokförts i räkenskapsmaterialet och avspeglas i årsredovisningen.
- Vi har upplyst er om resultaten av vår bedömning av risken för att årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter. Vi har även upplyst er om att vi inte känner till några faktiska oegentligheter eller misstänkta respektive påstådda oegentligheter.
- Vi har inga av oss kända fall av överträdelser eller misstänkta överträdelser av lagar och andra författningar vars effekter ska beaktas när årsredovisningen upprättas.
- Vi har inga av oss kända tvister vars effekter ska beaktas när årsredovisningen upprättas.

Annan information

Ingen annan information fanns tillgänglig innan dateringen av er revisionsberättelse. Vi avser att sammanställa en Årsrapport för prästlönetillgångarna i Härnösands stift som kommer att göras tillgänglig för er innan den publiceras så att ni kan avsluta era granskningsåtgärder avseende denna andra information.

Max Enander
Stiftsjägmästare

Barbro Nordlöf
Ekonom

S 2019-189 1.1
PLT 2019-73 1.1

Utdelning från Prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2018

Utdelningsdag 1 juli 2019

Utdelningen 42 miljoner kronor fördelad med 50% till andelstalsägarna
och 50% inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet.

Andelstalsägare med respektive andelstal

Pastorat (past.) och församlingar (förs.)	Andelstal	% Andel	Budgeterad utdelning till Andelstalsägare
Alnö förs.	3038	0,50	105 261
Anundsjö-Skorped past.	15397	2,54	533 478
Arnäs, Gideå, Trehörningsjö past.	10872	1,79	376 695
Borgsjö - Haverö förs.	21240	3,50	735 927
Brunflo, Lockne, Marieby och Näs past.	7983	1,32	276 596
Bräcke-Revsund past. (Bräcke-Nyhem, Revsund-Sundsjö-Bodsjö)	20780	3,43	719 989
Fors - Ragunda past.	21489	3,55	744 554
Frösö, Sunne, Norderö förs.	5284	0,87	183 081
Grundsunda förs.	5696	0,94	197 356
Håsjö past. (Borgvattnet, Hällesjö - Håsjö, Stugun,)	13205	2,18	457 529
Häggensås - Lit - Kyrkås förs.	9225	1,52	319 629
Härjedalens past.	57733	9,53	2 000 342

<i>(Hedebygden, Svegsbygden, Tännäs-Ljusnedal, Ytterhogdal - Överhogdal - Ångersjö)</i>			
Härnösands past.	14861	2,45	514 906
<i>(Domkyrko, Hemsö, Häggdånger, Högsjö, Stigsjö Säbrå, Viksjö)</i>			
Hässjö, Tynderö, Ljustorp past.	5029	0,83	174 246
Indalens past.	11182	1,84	387 436
Kramfors past.	19265	3,18	667 497
<i>(Bjärtrå, Dal, Gudmundrå, Nora-Skog, Nordingrå, Styrnäs, Torsåker, Ullånger, Vibyggrå, Ytterlännäs)</i>			
Krokoms past.	64495	10,64	2 234 632
<i>(Alsen, Aspås, Föllingebygden, Näskott, Offerdal, Rödön, Ås)</i>			
Långsele, Graninge och Helgum past.	14645	2,42	507 422
Njurunda förs.	2703	0,45	93 654
Nätra-Sidensjö past.	15421	2,54	534 309

forts.

Utdelning från Prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2018 Utdelningsdag 1 juli 2019

**Utdelningen 42 miljoner kronor fördelad med 50% till andelstalsägarna
och 50% inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet.**

Andelstalsägare med respektive andelstal

Pastorat (past.) och församlingar (förs.)	Andelstal	% Andel	Utdelning i kronor till Andelstalsägare
Ramsele-Edsele förs.	26737	4,41	926 388
Selånger förs.	1424	0,23	49 339
Själävd, Mo och Björna past.	12076	1,99	418 411
Sköns förs.	2312	0,38	80 107
Sollefteå - Boteå past. <i>(Boteå, Sollefteå, Sänga-Multrå, Överlänäs)</i>	24556	4,05	850 820
Strömsunds past. <i>(Alanäs, Bodum, Fjällsjö, Frostviken, Gåxjö, Hammerdal, Ström, Tåsjö)</i>	53782	8,87	1 863 447
Stöde förs.	12780	2,11	442 803
Sundsvalls förs.	0	0,00	-
Södra Jämtlands past. <i>(Berg, Hackås, Klövsjö - Råtan, Myssjö - Oviken, Åsarna)</i>	41876	6,91	1 450 926
Timrå förs.	593	0,10	20 546
Torps förs.	22778	3,76	789 216
Tuna - Attmars förs.	1456	0,24	50 448

Ådals-Liden, Junsele, Resele och Ed past.	40252	6,64	1 394 657
Åre past. <i>(Kall, Undersåker, Västra Storsjöbygden, Åre)</i>	25876	4,27	896 555
Örnsköldsvik förs.	0	0,00	-
Östersunds förs.	52	0,01	1 802
SUMMA	606093	100	21 000 000

Utdelning till Andelstalsägarna 21 000 000

Inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet 21 000 000

SUMMA 42 000 000 kronor

Tjänsteutlåtande

Beslut om ansvarsfrihet för stiftsstyrelsen - 2018 års förvaltning

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-05-07
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-05-23--24	DAGORDNINGSNUMMER 15.	TYP AV ÄRENDE Beslutsärenden
HANDLÄGGARE Michael Bäckström	ÄRENDENUMMER S 2019-0175	

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att bevilja stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt Kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorerna har utöver årsredovisningen även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Härnösands stift för år 2018. Revisorerna tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är utförd.

Bilaga

- Revisionsberättelse till stiftsfullmäktige i Härnösands stift för räkenskapsåret 2018

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Härnösands Stift, org.nr 252010-0104

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Härnösands Stift för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Härnösands Stifts finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den icke-auktoriserade revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen, som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2018 men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Trossamfundet Svenska kyrkan avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den icke-auktoriserade revisorns ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Härnösands Stift för år 2018.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Härnösand den 24 april 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Thomas Åhlund
Auktoriserad revisor

Rolf Larsson

Martin Nilsson

Lena Brunzell

Maud Eriksson

Tjänsteutlåtande

Beslut om ansvarsfrihet för egendomsnämnden avseende räkenskapsåret 2018

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-05-07
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-05-23--24	16.	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Michael Bäckström		S 2019-0189
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att bevilja egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

Ärendebeskrivning

Egendomsnämnden ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltning av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt Kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma prästlönetillgångarnas ekonomiska situation och att tillse att prästlönetillgångarnas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorerna har, utöver årsredovisningen, utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2018 och tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Barnkonsekvensanalys

Hen barnkonsekvensanalys är utförd.

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Härnösands stift, avseende prästlönetillgångarna i Härnösands stift, org.nr 888000-5064

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Härnösands stifts finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är egendomsnämnden, som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Årsrapport för prästlönetillgångarna i Härnösands stift men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Egendomsnämnden ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar egendomsnämnden för bedömningen av Prästlönetillgångarnas förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa prästlönetillgångarna, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att egendomsnämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera egendomsnämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av prästlönetillgångarnas resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2018.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Egendomsnämndens ansvar

Egendomsnämnden ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma prästlönetillgångarnas ekonomiska situation och att tillse att prästlönetillgångarnas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av egendomsnämnden i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

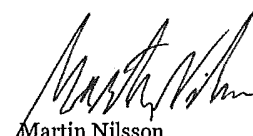
Härnösand den 20 mars 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

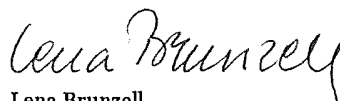

Thomas Ahlund
Auktoriserad revisor

Härnösand den 20 mars 2019

Rolf Larsson

Martin Nilsson

Maud Eriksson

Lena Brunzell

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift

Till ÖPWC
Att: Thomas Åhlund

2019-03-20

Detta uttalande lämnas i anslutning till er revision av Prästlönetillgångarna i Härnösands stifts årsredovisning för det räkenskapsår som slutade den 31 december 2018 och syftar till att ni ska ge uttryck för er uppfattning om huruvida årsredovisningen i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild enligt god redovisningssed i Sverige.

Vi bekräftar följande (utifrån vår bästa kunskap och övertygelse, efter att ha gjort sådana förfrågningar som vi har ansett vara nödvändiga för att på ett lämpligt sätt informera oss själva):

Årsredovisningen

- Vi har tagit vårt ansvar för upprättandet av årsredovisningen enligt villkoren för revisionsuppdraget daterade 2018-04-09, särskilt att årsredovisningen ger en rättvisande bild enligt god redovisningssed i Sverige.
- Betydelsefulla antaganden som vi har använt för att göra uppskattningar i redovisningen är rimliga.
- Närstående relationer och närståendetransaktioner har redovisats korrekt.
- För alla händelser efter datumet för årsredovisningen som kräver justeringar eller att upplysningar lämnas har justeringar gjorts eller upplysningar lämnats.
- Effekterna av felaktigheter som inte har rättats är oväsentliga, både enskilt och sammantaget, för årsredovisningen som helhet.

Lämnad information

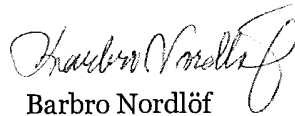
- Vi har försett er med
 - tillgång till all information som vi har kännedom om och som är relevant för upprättandet av årsredovisningen t.ex. bokföring, dokumentation och annat,
 - ytterligare information som ni har begärt av oss för revisionens syfte, och
 - obegränsad tillgång till de personer som ni har bedömt att det är nödvändigt att inhämta revisionsbevis från.
- Alla transaktioner har bokförts i räkenskapsmaterialet och avspeglas i årsredovisningen.
- Vi har upplyst er om resultaten av vår bedömning av risken för att årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter. Vi har även upplyst er om att vi inte känner till några faktiska oegentligheter eller misstänkta respektive påstådda oegentligheter.
- Vi har inga av oss kända fall av överträdelser eller misstänkta överträdelser av lagar och andra författningar vars effekter ska beaktas när årsredovisningen upprättas.
- Vi har inga av oss kända tvister vars effekter ska beaktas när årsredovisningen upprättas.

Annan information

Ingen annan information fanns tillgänglig innan dateringen av er revisionsberättelse. Vi avser att sammanställa en Årsrapport för prästlönetillgångarna i Härnösands stift som kommer att göras tillgänglig för er innan den publiceras så att ni kan avsluta era granskningsåtgärder avseende denna andra information.

Max Enander
Stiftsjägmästare

Barbro Nordlöf
Ekonom

Tjänsteutlåtande

Val av ny ledamot stiftsstyrelsen

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-05-08
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-05-23--24	17.	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Michael Bäckström		S 2019-0268
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att

Ärendebeskrivning

Stiftsfullmäktige har att välja ny ledamot till stiftsstyrelsen efter Camilla Ersson som avsagt sig uppdraget.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är utförd. Ärendet har ingen inverkan på barn och unga.

Tjänsteutlåtande

Sammanträdesdatum för stiftsfullmäktige 2020

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-05-08
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-05-23--24	18.	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Michael Bäckström		S 2019-0267
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att fastställa sammanträdesdagar för 2020 till den 28-29 maj samt den 26 november.

Ärendebeskrivning

Stiftsfullmäktige har att fastställa sammanträdesdagar för 2020.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är utförd. Ärendet har inte någon inverkan på barnrättsperspektivet.

Tjänsteutlåtande

Ärenden för kännedom

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-05-06
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-05-23--24	19.	Information
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Michael Bäckström		S 2019-0254

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att lägga ärendena till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ärenden för kännedom:

- Ny ersättare för stiftsfullmäktige för tiden till och med den 31 december 2021, S 2019-0019
- Ny ersättare för stiftsfullmäktige för tiden till och med den 31 december 2021, S 2019-0136

**STIFTSSTYRELSEN
DELEGATIONSBESLUT**

§ 3 Beslut att utse ny ersättare för stiftsfullmäktige för tiden till och med den 31 december 2021

Dnr S 2019-0019 4.2

Utsedd ersättare i stiftsfullmäktige i Härnösands stift, Mauritz Johansson, har avlidit.

Valkrets: Jämtland-Härjedalens och Ångermanlands

Nomineringsgrupp: FRIMODIG KYRKA

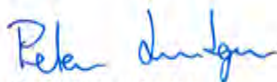
Avgående ersättare: Mauritz Johansson

Ny ersättare: Andreas Svanbäck
Pensionärsgatan 26, 892 43 Domsjö

Stiftsstyrelsen beslutar

att utse Andreas Svanbäck till ny ersättare i stiftsfullmäktige i Härnösands stift för FRIMODIG KYRKA i Svenska kyrkan.

I tjänsten

Peter Lundgren

Beslutet kan överklagas skriftligen hos valprovsningsnämnden och inlämnas till stiftsstyrelsen 10 dagar efter det att sammanräkningen avslutades.

Utdrag till ny ersättare, nomineringsgruppen, akten.

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

Valår: 2017

Valtyp: Stiftsfullmäktige

Ny sammansättning: 2019-01-17

Ändrad av: hansundq

Jämtland-Härjedalens valkrets

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Margareta Winberg	19470813-5589	1	Kerstin Kokås-Sörgård	19591217-8224
Leif Nilsson	19440730-8453	2	Jonny Springe	19570204-2010
Elisabet Fjellström	19911116-0546	3	Ida Roos	19880930-2402
Hans Anders Fredrik Eriksson	19810509-8233	4	Tomas Frank	19550311-8654
Carina Hellberg Grahn	19600307-8224	5	Monika Drugge Hjortling	19411205-8922
Lennart Torsten Berggren	19420514-7855			
Solveig Haugen	19470108-8264			
Johnny Jonsson	19470129-8210			
Gudrun Olsson	19480916-8521			

Borgerligt alternativ

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Christina Thernsjö	19510419-3601	1	Hans Olof Sverker Jonsson	19460320-8218

Centerpartiet

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Karin Stjerna	19701122-8223	1	Ann-Christin Alexius	19710210-8227
Hans Gunnar Jonas Åsling	19570212-8231	2	Bartłomiej Szulc	19950822-6850
Sandra Sime	19960121-8689			
Patrik Andersson	19870618-8292			
Marianne Eriksson	19480603-8222			

FRIMODIG KYRKA

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Anders Gustafsson	19650524-4035	1	Elly Gunnarsson	19330913-8745
		2	Andreas Svanbäck	19860503-7814

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Anders Eriksson	19560714-8250	1	Andreas Idh	19790709-7856
Mikael Lindé	19590223-0076	2	Karin Högberg	19530511-7821
Lena Birgitta Persson	19601031-8225	3	Håkan Nilsson	19441024-2319
		4	Tord Sundqvist	19400130-8016

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

Sverigedemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Kjell Åke Andersson	19651026-8219	1	Glenn Sehlin	19581210-7851

Medelpads valkrets

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Per Anders Tommy Eriksson	19530217-7919	1	Lars Åsberg	19421030-7833
Johanna Wenner	19700618-0264	2	Priscilda Helenius	19511013-2064
Kenneth Norberg	19510329-7833	3	Sune Sjödin	19490221-8157
Lena Olofsson	19621120-7862	4	Lena Österlund	19520814-8220
Ulf Bylund	19650208-7932	5	Kenneth Westin	19480724-8036
Gun Birgitta Olofsson	19470501-7848			
Kristoffer Högstedt Gustafsson	19890725-7870			
Ann-Margret Bäckström	19620526-7823			
Ludvig Lind	19990607-3037			
Camilla Ersson	19820328-7829			

Borgerligt alternativ

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Bertil Swenson	19450730-8072	1	Hjördis Anita Bredberg	19410510-7827

Centerpartiet

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Märta Brita Forsberg Svensson	19500301-8123	1	Aina Sundbaum	19670627-9020
Hans Forsberg	19840710-7831	2	Margareta Martinsson	19520316-7886
Erik Öhlén	19550310-7954			

Fria liberaler i Svenska kyrkan FiSK

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Per Fredheim	19481009-2876	1	Ulla Grelsson	19501221-7864
		2	Fredrik Alexandersson	19721016-1415

Kristdemokrater i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Birgitta Sedin	19570627-7828	1	Hans-Olof Anders Andersson	19750602-8237
		2	Anders Mähler	19420222-7817

Miljöpartister i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
---------	--------	-------	-----------	--------

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

Jamie Rochelle Bolling	19550823-2146	1 Harriet Olsén	19691126-7141
		2 Mathias Rex	19850213-7899

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Leif Helge Grip	19541129-7814	1	Andreas Idh	19790709-7856
Kerstin Birgitta Lindh Wallin	19460503-8241	2	Karin Högberg	19530511-7821
		3	Håkan Nilsson	19441024-2319
		4	Tord Sundqvist	19400130-8016

Sverigedemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Nils Roland Persson	19450622-8511	1	Hans Skalin	19461021-7855

Angermanlands valkrets

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Ingeborg Christina Andersson	19590422-7807	1	Helene Andersson	19640622-7824
Sven Erik Bodén	19470110-9318	2	Eric Mikael Sjölund	19700122-0271
Kristina Löfroth	19550323-7967	3	Kerstin Wretling	19441203-8046
Rolf Ingvar Lundholm	19420318-7838	4	Sven Erik Landgren	19470526-2915
Eva Fors	19500917-7824			
Ingemar Sundström	19571029-7879			
Ingeli Andersson	19580528-0228			
Kurt Henry Larsson	19461106-7812			

Centerpartiet

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Ingrid Eleonora Flodin	19530129-7924	1	Ellinor Källström	19560818-7802
Jonny Lundin	19710329-7839	2	Annette Nordin	19650810-7908
Gustaf Anders Christer Gelfgren	19501005-7817			
Paul Höglund	19500921-7919			

FRIMODIG KYRKA

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
John Erik Stureson	19421104-2959	1	Elly Gunnarsson	19330913-8745
		2	Andreas Svanbäck	19860503-7814

Kristdemokrater i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Ulla Britt Elisabet Sundin	19521202-7824	1	Hans-Olof Anders Andersson	19750602-8237

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

2 Anders Mähler 19420222-7817

Miljöpartister i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Anna Burenius	19860501-8228	1	Harriet Olsén	19691126-7141
		2	Mathias Rex	19850213-7899

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Knapp Anna Eriksson	19540103-7808	1	Andreas Idh	19790709-7856
Sigrid Agneta Johansson	19470914-6908	2	Karin Högberg	19530511-7821
		3	Håkan Nilsson	19441024-2319
		4	Tord Sundqvist	19400130-8016

Sverigedemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Stig Eje Roland Malmberg	19550307-7918	1	Glenn Sehlin	19581210-7851

Vänstern i Svenska Kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Marie Buhr	19601228-1165	1	Karl-Johan Rahm	19670414-1917
		2	Catarina Raswill Antan	19530707-2008

**STIFTSSTYRELSEN
DELEGATIONSBESLUT**

§ 11 Beslut att utse ny ersättare för stiftsfullmäktige för tiden till och med den 31 december 2021

Dnr S 2019-0136 4.2

Utsedd ersättare i stiftsfullmäktige i Härnösands stift, Monica Drugge Hjortling, har av sagt sig uppdraget.

Valkrets: Jämtland-Härjedalens

Nomineringsgrupp: Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

Avgående ersättare: Monica Drugge Hjortling
Rörnäset-Marsätt 110, 836 31 Lit

Ny ersättare: Roland Sundström
Vetevägen 23, lgh 1002, 831 74 Östersund

Stiftsstyrelsen beslutar

att utse Roland Sundström till ny ersättare i stiftsfullmäktige i Härnösands stift för Arbetarepartiet - Socialdemokraterna.

I tjänsten

Peter Lundgren

Beslutet kan överklagas skriftligen hos valprovsningsnämnden och inlämnas till stiftsstyrelsen 10 dagar efter det att sammanräkningen avslutades.

Utdrag till ny ersättare, nomineringsgruppen, akten.

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

Valår: 2017

Valtyp: Stiftsfullmäktige

Ny sammansättning: 2019-03-01

Ändrad av: hansundq

Jämtland-Härjedalens valkrets

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Margareta Winberg	19470813-5589	1	Kerstin Kokås-Sörgård	19591217-8224
Leif Nilsson	19440730-8453	2	Jonny Springe	19570204-2010
Elisabet Fjellström	19911116-0546	3	Ida Roos	19880930-2402
Hans Anders Fredrik Eriksson	19810509-8233	4	Tomas Frank	19550311-8654
Carina Hellberg Grahn	19600307-8224	5	Roland Sundström	19440323-8274
Lennart Torsten Berggren	19420514-7855			
Solveig Haugen	19470108-8264			
Johnny Jonsson	19470129-8210			
Gudrun Olsson	19480916-8521			

Borgerligt alternativ

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Christina Thernsjö	19510419-3601	1	Hans Olof Sverker Jonsson	19460320-8218

Centerpartiet

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Karin Stjerna	19701122-8223	1	Ann-Christin Alexius	19710210-8227
Hans Gunnar Jonas Åsling	19570212-8231	2	Bartłomiej Szulc	19950822-6850
Sandra Sime	19960121-8689			
Patrik Andersson	19870618-8292			
Marianne Eriksson	19480603-8222			

FRIMODIG KYRKA

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Anders Gustafsson	19650524-4035	1	Elly Gunnarsson	19330913-8745
		2	Andreas Svanbäck	19860503-7814

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Anders Eriksson	19560714-8250	1	Andreas Idh	19790709-7856
Mikael Lindé	19590223-0076	2	Karin Högberg	19530511-7821
Lena Birgitta Persson	19601031-8225	3	Håkan Nilsson	19441024-2319
		4	Tord Sundqvist	19400130-8016

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

Sverigedemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Kjell Åke Andersson	19651026-8219	1	Glenn Sehlin	19581210-7851

Medelpads valkrets

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Per Anders Tommy Eriksson	19530217-7919	1	Lars Åsberg	19421030-7833
Johanna Wenner	19700618-0264	2	Priscilda Helenius	19511013-2064
Kenneth Norberg	19510329-7833	3	Sune Sjödin	19490221-8157
Lena Olofsson	19621120-7862	4	Lena Österlund	19520814-8220
Ulf Bylund	19650208-7932	5	Kenneth Westin	19480724-8036
Gun Birgitta Olofsson	19470501-7848			
Kristoffer Högstedt	19890725-7870			
Gustafsson				
Ann-Margret Bäckström	19620526-7823			
Ludvig Lind	19990607-3037			
Camilla Ersson	19820328-7829			

Borgerligt alternativ

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Bertil Swenson	19450730-8072	1	Hjördis Anita Bredberg	19410510-7827

Centerpartiet

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Märta Brita Forsberg	19500301-8123	1	Aina Sundbaum	19670627-9020
Svensson		2	Margareta Martinsson	19520316-7886
Hans Forsberg	19840710-7831			
Erik Öhlén	19550310-7954			

Fria liberaler i Svenska kyrkan FiSK

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Per Fredheim	19481009-2876	1	Ulla Grelsson	19501221-7864
		2	Fredrik Alexandersson	19721016-1415

Kristdemokrater i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Birgitta Sedin	19570627-7828	1	Hans-Olof Anders Andersson	19750602-8237
		2	Anders Mähler	19420222-7817

Miljöpartister i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
---------	--------	-------	-----------	--------

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

Jamie Rochelle Bolling	19550823-2146	1 Harriet Olsén	19691126-7141
		2 Mathias Rex	19850213-7899

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Leif Helge Grip	19541129-7814	1	Andreas Idh	19790709-7856
Kerstin Birgitta Lindh Wallin	19460503-8241	2	Karin Högberg	19530511-7821
		3	Håkan Nilsson	19441024-2319
		4	Tord Sundqvist	19400130-8016

Sverigedemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Nils Roland Persson	19450622-8511	1	Hans Skalin	19461021-7855

Ängermanlands valkrets

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Ingeborg Christina Andersson	19590422-7807	1	Helene Andersson	19640622-7824
Sven Erik Bodén	19470110-9318	2	Eric Mikael Sjölund	19700122-0271
Kristina Löfroth	19550323-7967	3	Kerstin Wretling	19441203-8046
Rolf Ingvar Lundholm	19420318-7838	4	Sven Erik Landgren	19470526-2915
Eva Fors	19500917-7824			
Ingemar Sundström	19571029-7879			
Ingeli Andersson	19580528-0228			
Kurt Henry Larsson	19461106-7812			

Centerpartiet

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Ingrid Eleonora Flodin	19530129-7924	1	Ellinor Källström	19560818-7802
Jonny Lundin	19710329-7839	2	Annette Nordin	19650810-7908
Gustaf Anders Christer Gelfgren	19501005-7817			
Paul Höglund	19500921-7919			

FRIMODIG KYRKA

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
John Erik Stureson	19421104-2959	1	Elly Gunnarsson	19330913-8745
		2	Andreas Svanbäck	19860503-7814

Kristdemokrater i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Ulla Britt Elisabet Sundin	19521202-7824	1	Hans-Olof Anders Andersson	19750602-8237

Svenska kyrkan

Aktuell sammansättning av det beslutande organet i: Härnösands stift

2 Anders Mähler 19420222-7817

Miljöpartister i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Anna Burenius	19860501-8228	1	Harriet Olsén	19691126-7141
		2	Mathias Rex	19850213-7899

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Knapp Anna Eriksson	19540103-7808	1	Andreas Idh	19790709-7856
Sigrid Agneta Johansson	19470914-6908	2	Karin Högberg	19530511-7821
		3	Håkan Nilsson	19441024-2319
		4	Tord Sundqvist	19400130-8016

Sverigedemokraterna

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Stig Eje Roland Malmberg	19550307-7918	1	Glenn Sehlin	19581210-7851

Vänstern i Svenska Kyrkan

Ledamot	Persnr	Ersnr	Ersättare	Persnr
Marie Buhr	19601228-1165	1	Karl-Johan Rahm	19670414-1917
		2	Catarina Raswill Antan	19530707-2008

Tjänsteutlåtande

Stiftsfullmäktiges nästa sammanträde

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-05-08
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-05-23--24	20.	Information
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Michael Bäckström		S 2019-0269

Sammanträdesdatum

Stiftsfullmäktiges nästa sammanträde är planerat till den 28 november i Härnösand.